

KARJALAN POJAT

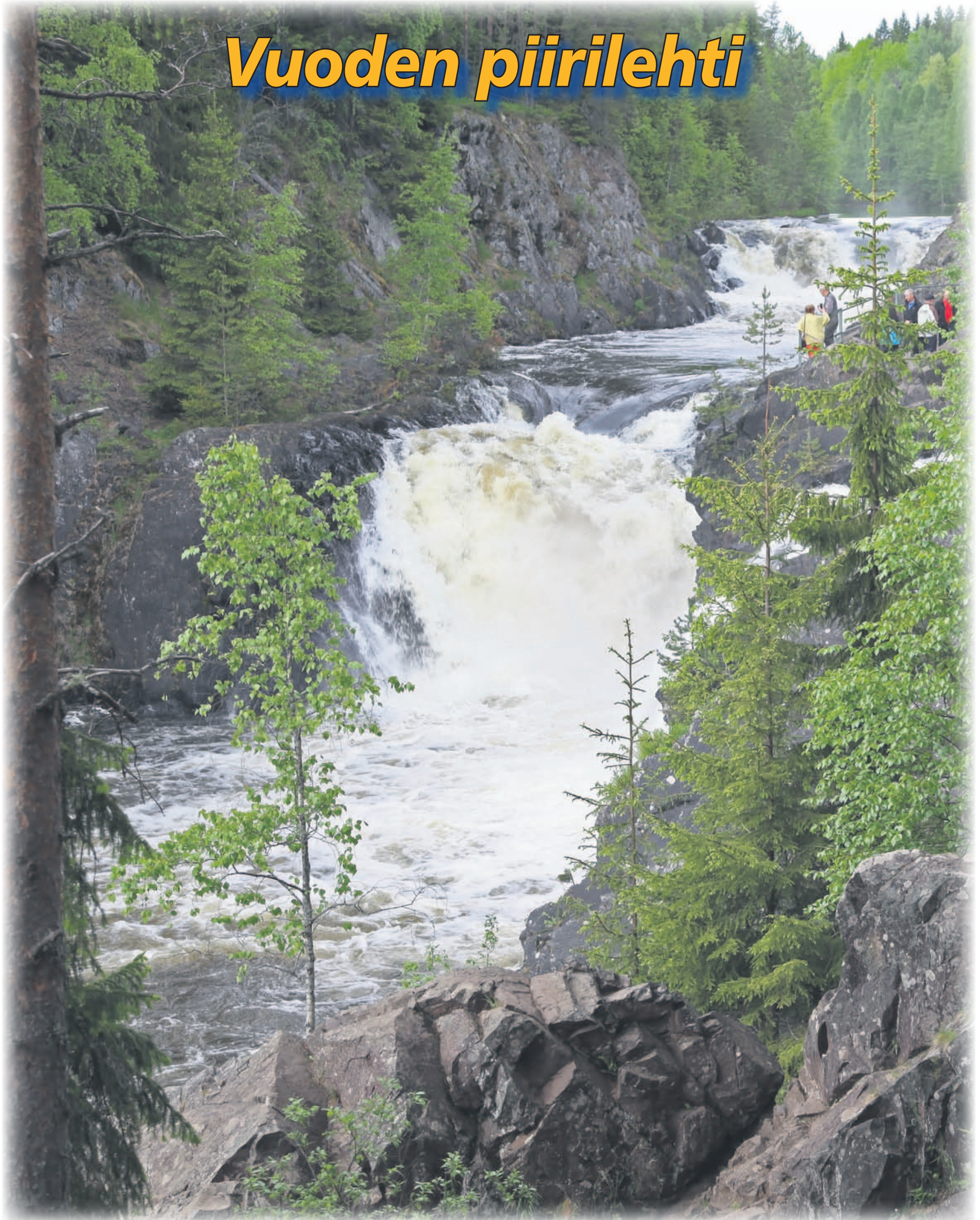
N:o 3
SYYSKUU
2012

POHJOIS-KARJALAN

RESERVILÄISLEHTI

Vuoden piirilehti

Päätoimittajan palsta

Me teimme sen!

Hyvät reserviläisveljet ja yhteistyökumppanit! Arvoisat lukijat! Edessänne on Vuoden piirilehti mallia 2011 – Karjalan Pojat. Ei siis ihan huonosti ole menneet, sillä valinta on tehty 18 Suomessa ilmestyvään piirilehden joukosta. Edellisen kerran huomionsoitous kuitattiin viime vuosituhanen päätteeksi. Siispä runsaasti onnea meille kaikille!

Eipä tässä muuta osaa kuin kiitellä sekä onnitella palkintoraatia viisaasta päätöksestä! Valtakunnallinen tunnustus maistuu hyvältä. Kohdaltani voin vain nöyrästi todeta, että pitkä on matka ollut näreen juurelta palkintopöytä. Mutta lehden teosta ei voi yksi ihminen ottaa itselleen kunniaa. Vajaasa kolmessa vuodessa on lehden teossa urakoivien nimilistä kasvanut kuitenkin niin pitkäksi, että kiitän kaikkia ”muodostelmassa”.

Tuhannet kiitokset teille kaikille, jotka olette osallistuneet kautta aikojen lehden sivujen täyttämiseen ilmoitushankkijoiden, kirjoittajien ja kuvaajien rooleissa! Kiitokset Puolustusvoimille, Rajavartiostolle ja Alueoimistolle erikseen! Kiitokset myös talkooperiaatteella kuvia ja juttuja lahjoittaneille! Ja kiitokset taustajoukoille! Tässäkin lehdessä on noin 70 ilmoitusta, jotka mahdollistavat sen, että lehteä ylipäätään julkaistaan.

Sen verran menen henkilökohtaisuuksiin, että

edellisten päätoimittajien, muun muassa Arto Juntusen ja Raine Turusen jäljiltä lehti oli hyvässä ja valmiissa kunnossa. Hannu Härkösen ylläpitämät nettisivut täydentävät pakettia. Ja voi hyvä ihme kuitennii tätä kolmiyhteyttä, joka mielestäni vallitsee akselilla Ilomantsi-Joensuu-Liperi!

Toiminnanjohtajan, viime kokouksessa oikeutetusti stipendillä palkitun työmyyrän Ari Eskelisen kanssa jopa kirjaamme toisistamme tietämättä samoja asioita – joskus hyvinkin pieniä - esiin otettavaksi. LiperiLaserin taittaja Riitta Parkkinen tuntuu lukevan ajatuksenikin. Sivut valmistuvat nopeasti ja taittojalkei on mielestäni kerrassaan upeaa. Tässä ”työyhteisössä” on aina myös hyvä tunnelma. Johtuneeko siitä, että asioimme enimmäkseen vain puhelimen ja sähköpostin välityksellä!

Kiertopalkinto ”Sanavapauden patsas” on pronssinen, jalustoineen 51 senttimetrin korkuinen patsas, joka esittää suojeluskuntapukuista miestä sotilaskivääri kädessään. Patsaan on veistänyt jo edesmennyt kuvanveistäjä Pentti Papinaho ja se on pienoismalli Seinäjoella seisovasta ”Suojeluskuntalainen” -patsaasta. ”Poika” painaa lähes 9 kiloa, ja se on ainakin vielä paremmassa kunnossa kuin Suomen jääkiekko-maajoukkueen saama maailmanmestaruuspokaali saunotuksen jälkeen. Pakettiin kuuluu myös patsas-

ta parikymmentä senttiä korkeampi sinivalkoinen vartiokoppi. Sitä en vie lauteille!

Mielestäni ”Sanavapauden patsas” saatiin maakuntaan juuri oikeaan aikaan. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan Prikaatin lopettamista on käsitelty lehdessä laajasti ja arvosteltukin kovin sanoin. Kaikki eivät ole sävystä välttämättä tykänneet, ja jopa päätoimittajan eroamista on ehdotettu. Sekin asia hoituu aikanaan! Kaikki halukkaat ovat kuitenkin saaneet mielipiteensä kuuluville, joten sana on ollut vapaa. Ja niin sen pitää olla jatkossakin!

Vielä kerran kiitokset teille kaikille!

Armas Härkönen

Karjalan Pojat vuoden piirilehti: valinnan perustelut

Vuoden piirilehti on valittu joka vuosi alkaen vuodesta 1997. Valinta tehdään edellisen vuoden ansioista. Vuoden piirilehti palkitaan kunniakirjalla ja Sanavapauden patsas -kiertopalkinnolla. Nimityksen ja palkinnon tavoitteena on kannustaa piirilehtien tekijöitä tärkeässä työssään sekä nostaa piirilehtien tasoa palkitsemalla ansioituneita lehden tekijöitä. Viime vuonna palkittiin Uudenmaan piirin Oltermanni-lehti.

Vuoden piirilehdeksi 2011 on valittu Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiirin, Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin ja Pohjois-Karjalan maanpuolustuspiirin lehti Karjalan Pojat.

Valinnan teki Reserviläisen toimituskunnan asettama piirilehtiä käsitellyt työryhmä.

Työryhmä kiittelee Karjalan Pojat -piirilehden sisältöä: Lehden artikkelit ovat laadukkaita ja helppolukuisia. Juttujen kuville on annettu tilaa ja ne ovat hyvälaatuisia. Yleinen ulkoasu on tasokas ja lisäksi lehdessä on monipuolinen sisältö.

Työryhmä haluaa erityisesti nostaa esiin Karjalan Pojat -lehden ansiokkaasti käsittelemän Tuli ja Liike -teeman, jonka avulla on pyritty aktivoimaan lukijoita ja piirien jäseniä osallistumaan reserviläistoimintaan.

Karjalan Pojat -lehden asema maanpuolustustahdon ylläpitäjänä on erityisen tärkeä aikana, jolloin puolustusvoimauudistus on viemässä lehden edustamasta maakunnasta oman joukko-osaston, Pohjois-Karjalan Prikaatin. Palkinnolla työryhmä haluaa osaltaan tukea Karjalan Poikien tekijöitä vaalimaan maanpuolustuksen kipinää ja pitämään henkeä yllä näinä haastavina aikoina. Prikaatin poistuessa Pohjois-Karjalasta vapaaehtoisien maanpuolustustyön ja erityisesti reserviläistoiminnan merkitys alueella korostuu.

Karjalan Pojat -lehden piirilehtipalkinnon johdosta puheenjohtajat Juha Rytönen (vas.) ja Timo Mononen luovuttivat 5. päivänä syyskuuta pidetyssä piirihallituksen kokouksessa lehden edellisille päätoimittajille Arto Juntuselle ja Raine Turuselle (oik.) sekä nettivastaava Hannu Härköselä pientä muistilääkettä.

Yläkuva: Lehden päätoimittaja Armas Härkönen sai haltuunsa kunniakirjan sekä sanavapauden patsaan. Kuvat: Armas Härkönen ja Raine Turunen.

ONNEKSI OLKOON KARJALAN POJAT!

Reserviläisen piirilehtiä käsittelevä toimikunta on valinnut Pohjois-Karjalan reserviläispiirien, Maanpuolustuskoulutus ry:n, sekä Pohjois-Karjalan maanpuolustuspiirin tiedotuslehden Karjalan Pojat viime vuoden Piirilehdeksi Suomessa. Perusteluissa Karjalan Pojat -piirilehteä pidettiin laadukkaana ja helppolukuisena. Juttujen kuville on annettu tilaa ja ne ovat laadukkaita. Yleinen ulkoasu on tasokas ja lehdessä on monipuolinen sisältö.

Pitkään lehteä tekemässä olleena voi yhtyä täysin rinnoin näihin perusteluihin. Olemme saaneet seurata viime kuukausina puolustusvoimien alasajoa kotimaakunnassamme. Oman joukko-osastomme, Pohjois-Karjalan prikaatin, sekä Karjalan sotilassoittokunnan lopettamis päätös on aiheuttanut ja aiheuttaa jatkossakin monenlaisia järjestelyitä myös vapaaehtoisen maanpuolustustyön kentässä. Näitten uudesta tilanteesta johtuvien asioiden esilletuomisessa hämmennyneen reserviläiskentän keskuuteen Karjalan Pojat -lehti on

onnistunut mainiosti. Myös keskustelu ampu-maratojen kohtalosta on ollut näkyvästi Karjalan Pojat -lehden palstoilla.

Hyvä lehti ei synny yhdessä yössä, vaan se kypsyy ja kehittyy niin kuin hyvä viini. Karjalan Pojat -lehdellä on ollut lähihistoriassa monta hyvää päätoimittajaa. Keskiviikkona 5.9. pidetyssä piirihallituksen kokouksessa ennen kakkukahvien nauttimista muistimme pienin miehin lahjoin lehden aikaisempia päätoimittajia, Arto Juntusta ja Raine Turusta sekä nettivastaava Hannu Härköstä. Nykyinen päätoimittaja Armas Härkönen on jatkanut erinomaista työtä edeltäjiensä viitoitamalla tiellä. Armaksen ammattimainen ja kentän tunnot tunteva lehtimiesote on taannut sen, että neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Karjalan Pojat takaa miellyttäviä lukuhetkiä alueemme maanpuolustusväelle.

Kiitos palkinnosta kuuluu myös meille lehteen kirjoittaville aktiivijäsenille. On täysin ymmär-

rettävää ettei ahkerinkaan päätoimittaja ehdi joka paikkaan kynineen jutun tekoon. Lehti onkin täyttynyt kerta toisensa jälkeen meidän rivijäsenien lennokkaista maanpuolustushenkisistä lehtijutuista, jotka kertovat piiriemme alueella tapahtuvasta toiminnasta. Maakunnan ääni ja väkevä maanpuolustustahto on saanut hienosti tilaa lehtien sivuilla.

Tällä tiellä on hyvä jatkaa. Haastankin kaikki Karjalan Poikien lukijat mukaan tekemään yhdessä yhä parempaa piirilehteä, Suomen parasta.

Juha Rytönen
Pohjois-Karjalan
reserviupseeripiirin
puheenjohtaja

SUUNNITTELUN JA VALINTOJEN AIKAA

Toiminnallisen kevään ja kesän jälkeen on aika pysähtyä suunnittelemaan seuraavaa vuotta. On valmisteltava seuraavan vuoden toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä mietittävä mahdolliset toimijat. Syyskokoukset lähestyvät niin yhdistyksissä, piireissä kuin liitossakin.

Varsinkin Reserviläisliiton syyskokouksesta Mikkelissä 17.-18.11.2012 on tulossa mielenkiintoinen, kun nykyinen puheenjohtajamme Markku Pakkanen ei ole enää käytettävissä. Puheenjohtajaehdokkaista on tällä hetkellä kolme kappaletta.

Ensimmäisenä ehdokkaastaan ilmoitti Ähtärin Reservialiupeerit esittämällä kansanedustaja Mikko Savolan valitsemista Reserviläisliiton seuraavaksi puheenjohtajaksi. Savola on keskustan ensimmäisen kauden kansanedustaja Ähtäristä ja ammatiltaan maatalousyrittäjä. Hän on ollut mukana Ähtärin Reservialiupeereissa vuodesta 2003 alkaen ja kuulunut aikaisemmin Etelä-Pohjanmaan maakuntakomppaniaan.

Varsinaissuomalaisella Osmo Suomisella on

ehdokkaista selkeästi eniten kokemusta Reserviläisliiton johdosta. Hän on ollut liiton varapuheenjohtajan tehtävissä vuodesta 2005 lähtien ja hänen panoksensa on ollut merkittävä muun muassa liiton nykyisen RES 2015-strategian luomisessa. Meille pohjoiskarjalaisille Suominen on tuttu mies monien vuosien ajalta erilaisista liiton tapahtumista täällä. Piikkiössä asuva Suominen on ammatiltaan Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin toiminnanjohtaja ja veteraaniasiat ovat lähellä hänen sydäntään myös Reserviläisliiton toiminnassa.

Kolmas virallinen ehdokas on kansanedustaja Tom Packalén, jota Vantaan reserviläiset on esittänyt Reserviläisliiton seuraavaksi puheenjohtajaksi. Packalén on perussuomalaisen ensimmäisen kauden kansanedustaja Helsingistä ja ammatiltaan päivystävä komisario Helsingin poliisilaitoksen johtokeskustyksyksissä. Hän on ansioitunut reserviläistoiminnassa etenkin sotilasurheilussa ja kansainvälisissä sotilastaitokilpailuissa.

Edellä mainittujen lisäksi saattaa puheenjohtajaehdokkaista tulla vielä lisääkin. Liittohallitus on pyytänyt, että yhdistykset tekisivät ehdo-

tuksensa syyskuun loppuun mennessä, jolloin kaikille ehdokkaille voidaan tarjota yhtäläiset mahdollisuudet kampanjointiin. Tähän mennessä julkaistut ehdokkaat aloittavat vaalikampanjansa viimeistään Lahdessa järjestettävillä Turvallisuus ja Puolustus messuilla, jossa he ovat tavattavissa lauantaina 29.09.2012 klo 14-16 Reserviläisliiton messuosastolla.

Koska Reserviläisliiton syyskokous on lähellä Mikkelissä, pyydänkin kaikkia yhdistyksiä nimeämään sinne edustajansa ja ilmoittautumaan piirin toiminnanjohtajalle järjestettävää yhteiskuljetusta varten. Nyt on mahdollista vaikuttaa!

Myös piirin ja yhdistysten henkilövalinnat ovat tärkeitä tulevaisuuden kannalta.

Valitkaa hyviä henkilöitä vuoden 2013 toimintoihin!

Timo Mononen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
puheenjohtaja

KESÄN 2012 SATO, MAKEATA JA KITKERÄÄ

Tiukka kesäkausi on pikkuhiljaa takana. On viety tyylikkäästi läpi Reserviläisliiton ampumestaruuskilpailut Onttolan ja Kontiorannan ampumaradoilla. Kilpailuihin osallistui kaikkiaan 177 kilpailijaa ja suorituksia kertyi 460. Lukemat osoittavat, että mistään pienestä ponnistuksesta ei ollut kyse. Kilpailujen valmistelu aloitettiin jo puolitoista vuotta sitten ja lopputulos oli kiitoksista päätellen kilpailijoita miellyttävä. Toimitsijoita kilpailussa oli 45 kappaletta. Kiitän kilpailun johtajana toimintanutta Yrjö Tiilikaista ja kaikkia mukana olleita hyvästä suorituksesta.

Ammunnan ohella kilpailujen aikana keskusteltiin paljon Onttolan ja Kontiorannan ampumaratojen kohtalosta. Pohjois-Karjalan Rajavartiosto sanoo Onttolan osalta 1.1.2015 alkaen ulkopuolisten sopimukset irti ja Puolustusvoimat luopuu Kontiolahden varuskunnan radoista. Kontiorannan osalta piirit olivat 8.8.2012 mukana antamassa lausuntoa Pääesikunnalle Kontiorannan ampumaradoista. Lausunnolla ei liene ollut mitään painoarvoa jo päätettyyn asiaan. Ammunta on yksi reserviläisten toiminnan painopistealueista. Nyt on yritettävä vaikuttaa päättäjiin, että rata-asioihin saataisiin oikean suuntaisia ja järkeviä päätöksiä. Harjoittelusuhteiden lisäksi on huomioitava, että on Pohjois-Karjalan osalta häpeä jos maakunnasta ei löydy ampumakes-

kusta, jossa voidaan viedä läpi yllämainitun kaltaiset kilpailut.

Kilpailujen onnistumisen ohella yksi kesäkauden valopilkuista oli Karjalan Pojat -lehtemme valinta vuoden 2011 piirilehdeksi. Valinnan suoritti Reserviläinen lehden toimituskunta. Palkintona piireille luovutettiin vuodeksi haltuun Sananvapaus-patsas. Edellisen kerran palkinto on ollut Pohjois-Karjalassa vuonna 1999. Päätoimittajana oli silloin Tenho Ilvonen. Tenho Ilvosen jälkeen päätoimittajana ovat toimineet Arto Juntunen ja Raine Turunen. Onnittelenkin heitä ja nykyistä päätoimittajaa Armas Härköstä hyvästä työstä. Lisäksi kiitokset myös nettilehteä hallinnoivalle Hannu Härköselle ja LiperLaserin Riitta Parkkiselle.

Tiedotusasialla on mukava jatkaa. 13.6.2012 jaettiin sanomalehti Karjalaisen välissä reserviläistoiminnasta kertova liite. Liite tehtiin yhteistyössä Aluetuomiston, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja piirien kesken. Tukea saatiin myös molemmilta liitoilta. Kyseinen liite meni jakelussa noin 39 000 talouteen. Hanke oli liittojen mukaan ensimmäinen laatuaan koko valtakunnassa. Elokuun lopulla ilmestyi myös sanomalehti Karjalaisessa reserviläistoimintaa käsittelevä kaksisivuinen juttu. Jutun laati Karjalaisen toimittaja Lauri Määttänen. Näkyvyyttä on siis saatu. Mielenkiinnolla jään-

kin seuraamaan mitä tämä vaikuttaa esimerkiksi jäsenistön määrään.

Piiri- ja yhdistystasolla tiedotuksen osalta toiveena olisi, että jäsenistön sähköpostiosoitteet olisivat ajan tasalla. Tämä mahdollistaa joustavan tiedottamisen ajankohtaisista asioista jäsenistölle. Tällä hetkellä piirin jäsenistöstä noin 45 prosenttia on sähköpostiosoitteen päässä. Korjauksen tai osoitteen lisäyksen voi käydä tekemässä näppärästi esimerkiksi liittojen sivuilla.

Jos tuo sähköposti ei miellytä, niin suositelen käymään piirien nettisivustolla www.pkreservi.fi tarkastamassa mitä tapahtuu tai on tapahtumassa. Toiminnanjohtajana suosittelen loppuvuoden osalta esimerkiksi osallistumaan yhdistyksien järjestämiin joulutuli-tapahtumiin. Pitopaikat ja -ajat ilmoitetaan muun muassa piirien sivustolla joulukuun alussa. Ota perhe mukaan ja tule nauttimaan hiljentymisestä hyvässä seurassa! Nauttikaa syksystä!

Ari Eskelinen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
toiminnanjohtaja

Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailuissa esiintyi myös reserviläisten soittokunta. Kuva: Ari Hevonkoski.

Onttolassa onnistuneet kisat

Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailut järjestettiin Onttolan ampumaradalla 17. – 19. päivinä elokuuta. Järjestelyjen päävastuussa toimi Pohjois-Karjalan reserviläispiiri.

Kilpailuihin osallistui kaikkiaan 177 kilpailijaa ja suorituksia kertyi 460. Toimitsijoita kilpailussa oli 45 kappaletta. Kilpailujen valmistelu aloitettiin jo puolitoista vuotta sitten. Kisojen suojelijana toimi Pohjois-Karjalan Aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Jouni Mattila. Kilpailun johtajana toimi Yrjö Tiilikainen ja hänen apulaisenaan Ari Eskelinen. Tekninen asiantuntija oli Martti Halttunen.

Kisoista on tullut runsaasti kiitävää palautetta. Koska kaikilla ei liene mahdollisuutta tutustua Reserviläisliiton sähköisiin kirjeisiin, julkaisemme tässä yhteydessä yhdistystiedotteesta 3/2012 toiminnanjohtaja Olli Nybergin pääkirjoituksen.

Elokuussa minulla oli ilo vieraila liittomme ampumamestaruuskilpailuissa, jotka järjestettiin Rajavartioston radoilla Pohjois-Karjalan Onttolassa. Kolmipäiväinen tapahtuma sujui kaikin puolin hyvin, vaikka odottamattoman suuri osallistujamäärä tuottikin järjestäjille melkoisesti ylimääräistä päänvaivaa. Ensimmäiset kisalaukaukset ammuttiin jo perjantaina ja erikoisjärjestelyt olivat tarpeen myös lauantaina.

Kisaviikonlopun aikana Onttolan radoilla puhuttiin paljon puolustusvoimauudistuksesta ja puolustusmenojen säästöistä. Myös liiton järjestämä tiedotustilaisuus keskittyi tähän teemaan. Kerroimme paikallisen median edustajille huolemme reserviläisten laajan ampumatoiminnan tulevaisuudesta, jota uhkaa mm. Puolustusvoimien käyttämien ampumaratojen väheneminen.

Kuten Reserviläinen-lehtikin on uutisoanut, puolustusvoimat on lähivuosina säästösyistä sulkemassa noin viidesosan radoistaan. Puolustusvoimauudistus koettelee poikkeuksellisen raskaasti juuri Pohjois-Karjalaa. Kontiorannassa sijaitsevan prikaatin lakkautus on koko maakunnalle raskas takaisku. Aivan erityisen vaikea paikka se on alueella toimiville reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöille, joiden yhteistoiminta Pohjois-Karjalan Prikaatin kanssa on perinteisesti ollut hyvin tiivistä.

Tästä huolimatta Pohjois-Karjalassa ei ole sorruttu hanskat tiskiin -mentaliteettiin, jota reserviläisten keskuudessa on viime aikoina ollut havaittavissa. Tulevat uudistukset ja säästöt ovat pikemminkin saaneet alueen maanpuolustusjärjestöt ja niiden kanssa yhteistyötä tekevät viranomaiset miettimään entistä ankarammin keinoja maanpuolustustyön tulevaisuuden varmistamiseksi. Tämä työn tuloksena on jo syntynyt muun muassa ”Maakunnan puolesta” -lehti, joka jaettiin lähes jokaiseen pohjoiskarjalaiseen kotitalouteen viime keväänä. Hieno ja hatunnoston arvoinen saavutus, josta muualla Suomessa on syytä ottaa mallia.

Optimismi oli vallalla myös Onttolan kisoissa. Tämä kuvastui hyvin avajaisissa puhuneen Pohjois-Karjalan aluetoimiston päällikön, everstiluutnantti Jouni Mattilan sanoista. Mattila kehotti kilpailijoita viemään kotiinsa viestin siitä, että Puolustusvoimauudistuksen mukanaan tuomien muutosten johdosta reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen rooli maanpuolustustyössä vahvistuu.

Ehkä puolustusvoimauudistusta pitäisikin ajatella myös mahdollisuutena eikä vain ikävänä asiana tai peräti uhkana. Ehkä valituksen, arvostelun ja itsesäälin sijasta pitäisi miettiä niitä toimenpiteitä, joita uusi tilanne reserviläisiltä ja heitä edustavilta yhteisöiltä vaatii. Ei saa jäädä tuleen makaamaan kuten vänrikki Kariluoto alaisiaan ”Tuntemattomassa sotilaassa” kommentaa.

Koska kertausharjoituksia ei lähivuosina juuri ole, on Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen kenttäkelpoisuuden ylläpito pitkälti meidän toimintamme ja koulutuksemme varassa. Reserviläisjärjestöjen ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rooli puolustuskykymme ja -valmiutemme ylläpitäjinä onkin nyt suurempi kuin koskaan.

Tämän tehtävän hoito sujuu luonnollisesti sitä paremmin, mitä enemmän reserviläisiä toiminnassamme ja koulutuksessamme on mukana. Tehtävän menestyksekkäs hoito edellyttää myös sitä, että suuntamme toimintamme pohjoiskarjalaiseen tapaan rohkeasti ulospäin.

Olli Nyberg
Toiminnanjohtaja

Kilpailujen avajaisissa piirin puheenjohtaja Timo Mononen (vas), liiton varapuheenjohtaja Osmo Suominen, seurakuntapastori Jaakko Muhonen ja kilpailujen suojelija everstiluutnantti Jouni Mattila.

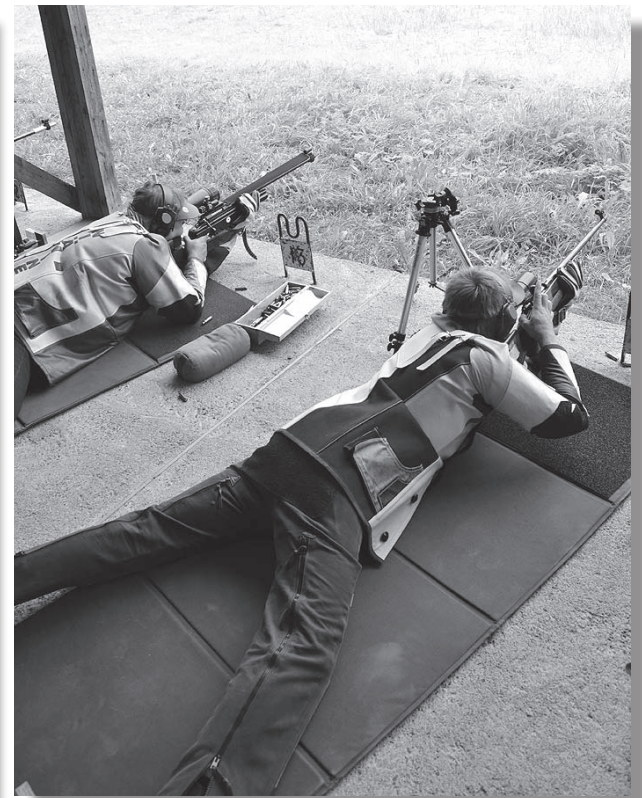
Kilpailun johtaja Yrjö Tiilikainen ehti välillä suorittamaan asetarkastusta. Taustalla kilpailun huoltopäällikkö Hannu Parviainen. Kuva: Olli Nyberg.

Kenttäammunnan johtaminen on kuumaa hommaa. Kisan johtaja Pertti Leinonen tankkaa sarjojen välillä. Kuva: Olli Nyberg.

Pistoolikisa meneillään. Kuva: Olli Nyberg.

Kenttäammunnan makuuammunta käynnissä

POHJOISKARJALAISET MITALISTIT

PISTOOLILAJIT

25m pienoispistooli

2. korp Varis Jyrki P-K 89 91 88 95 74 90 527 0x

25m Pistooli pika-ammunta 3x20 ls sarja Y70

3. korp Jyrki Varis P-K 68 80 92 94 93 90 517

25m Isopistooli sarja Y50

3. kers Seppo Asikainen P-K 94 92 89 94 94 86 549

25m Isopistooli sarja Y70

1. korp Jyrki Varis P-K 93 90 87 90 94 90 544

25m Isopistooli, joukkueet, Y50

2. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 1639

KIVÄÄRILAJIT

oli 30+30 ls 25m

50m Kivääri 60 ls, makuu sarja Y

2. alik Marko Tanskanen P-K 98 97 97 98 99 98 587

50m Kivääri 60 ls, makuu sarja Y60

1. ltn Kalle Leskinen P-K 98 99 97 97 97 98 586

50m Kivääri 60 ls, makuu sarja Y70

1. ylik Martti Lehtiö P-K 97 98 95 97 95 97 579

50m Kivääri 60 ls, makuu sarja N

2. rva Katja Antrela P-K 97 96 92 95 97 89 566

3. rva Laura Määttänen P-K 94 95 92 95 87 96 559

50m Kivääri makuu, joukkueet, Y

1. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 1757

50m Kivääri 3x20 ls sarja Y

2. alik Lasse Voutilainen P-K 98 88 84 91 97 93 561

50m Kivääri 3x20 ls sarja Y60

2. ltn Kalle Leskinen P-K 99 98 90 80 96 94 557

50m Kivääri 3x20 ls sarja Y70

1. ylik Martti Lehtiö P-K 91 96 73 82 90 86 518

50m Kivääri 3x20 ls sarja N

1. rva Katja Antrela P-K 95 97 95 86 92 89 554

2. rva Laura Määttänen P-K 95 96 80 86 91 91 539

50m Kivääri 3x20 ls, joukkueet, Y

2. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 1672

50m Kivääri 3x20 ls, joukkueet, Y50

3. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 1572

Kenttäammunta 10+10 ls sarja Y70

1. korp Jyrki Varis P-K 92 64 156 1

2. ylik Martti Lehtiö P-K 89 67 156 0

Kenttäammunta 10+10 ls, joukkueet, Y50

2. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 451

Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls sarja Y

3. Jukka Martikainen P-K 60 54 46 160

Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls sarja Y50

1. Tapio Kiiskinen P-K 57 53 45 155

Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls sarja Y70

1. Martti Lehtiö P-K 54 47 14 115

Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls, joukkueet, Y

2. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 445 3x

Rynnäkkökivääri 6+6+6 ls, joukkueet, Y50

3. Pohjois-Karjalan reserviläispiiri 3890

YLEISMESTARUUS

	ppa	kivm	ka	kiv60	isop	pp	ra 7	Tulos
1. V-S	1684	1758	524	1691	1674	1681	442	9454
2. E-H	1668	1745	466	1635	1667	1666	378	9225
3. P-K	1621	1757	466	1672	1639	1629	440	9224
4. Pir	1635	1688	390	1516	1658	1685	445	9017

Tuloskorttitalkoot. Edessä Veikko Tuokko, sitten Martti Lehtiö ja Martti Pesonen. Kuva: Ari Eskelinen.

Kunnossa on, toteaa Jarkko Nilsen. Kuva: Olli Nyberg.

Maakunnan mitalisteja oli muun muassa Kalle Leskinen (ykköspallilla). Kuva: Ari Hevonkoski.

Reserviläisten rynnäkkökivääriammuntakilpailuun Kontiorannassa osallistui yhteensä 90 reserviläistä.

Pohjois-Karjalan reserviläisten rynnäkkökiväärikilpailu Kontiorannassa

Pohjois-Karjalan reserviläisten Pohjois-Karjalan Alueoimisto järjesti Itä-Suomen Sotilasläänin komentajan kenraalimajuri Jukka Pennasen vuonna 2008 perustaman ammutakilpailun reserviläisille sunnuntaina 26.8.2012. Kilpailu käsitti sekä henkilökohtaisen että reserviläisyhdistysten välisen joukkuekilpailun, joka ammuttiin viisihenkisillä joukkueilla. Tämän vuoden kilpailuun osallistui yhteensä 90 reserviläistä. Joukkuekilpailuun osallistui 13 eri joukkuetta, yhdeksästä eri yhdistyksestä.

Kilpailun johti alueoimiston päällikkö, everstiluutnantti Jouni Mattila. Kilpailu ammuttiin yhtä aikaa kahdella eri radalla Kontiorannassa. Neljä reserviläistä johti kaikki kilpailusuoritukset erittäin ammattitaitoisesti ja varmaotteisesti. He olivat Paavo Puumalainen (Lieksan Res), Heikki Kokko (Joensuun RU), Pertti Leinonen (Pyhäselän Res) ja Jari Styrman (Siilinjärven Res). Tulospalvelusta vastasi jälleen kerran luottomiehemme yliväp Ari Hevonkoski (Kontiolahden Res).

Kovatasoinen ja tiukka kisa

Rynnäkkökivääriammunta sisälsi kohdistusammunnan (3+3+ 4 ls) sekä kaksi erillistä 10 laukauksen kilpasarjaa (10+10 ls). Kilpailun taso oli tänäkin vuonna erittäin kova, sillä voittaja kers Eero Jako (Joensuun Res) ampui tuloksen 186 (92+94). Toiseksi tullut tkm Jukka Varis (Joensuun Res) ampui hankin saman tuloksen (94+92), kymppien määrä ratkaisi miesten järjestyksen. Pronssille sijoittui kers Markus Surakka (Polvijärven Res) tuloksellaan 181 (86+95). Kilpailussa palkittiin kuusi parasta ampujaa ja kolme parasta joukkuetta. Joukkuekilpailun voitti toisen kerran peräkkäin Joensuun Reserviläiset tuloksella 885 (viime vuonna tulos oli 873). Heidät palkittiin mitalien lisäksi ikuisesti kiertävällä kiertopal-

Joukkuekilpailun voitti toisen kerran peräkkäin Joensuun Reserviläiset tuloksella 885. Kuvassa ovat Martti Lehtiö (vas.), Jukka Varis ja Eero Jako.

kinnolla, suojeluskuntakiväärillä, jonka säilytyspaikka on alueoimiston päällikön huone. Hyvänä kakkosena kisassa oli Pyhäselän Reserviläisten joukkue tuloksella 845 pistettä ja pronssille sijoittui Outokummun Reserviläiset tuloksellaan 829 pistettä. Joensuulaisten tuloksilla sijoittuu varmasti korkealle myös Itä-Suomen sotilasläänin muiden maakuntien tuloksia vertaillen.

Tavoitteena jatkaa

Kilpailu järjestetään ainakin vielä ensi vuonna Kontiorannassa. Ajankohta sovitaan myöhemmin tänä syksynä. Koska puolustusvoimat luopuu kaikista Kontiorannan varuskunnan kiinteistöis-

tä ja maa-alueista prikaatin lakkauttamisen yhteydessä, vuoden 2014 kilpailu valmistaudutaan järjestämään jossakin muualla. Sotilasläänien toiminta loppuu saman vuoden lopussa. Tavoitteenamme on jatkaa siitäkin huolimatta ko. kilpailun järjestämistä tulevina vuosina alueoimiston ja piirien yhteistyöllä. Pohjois-Karjalan Alueoimisto onnittelee kaikkia palkittuja ja kiittää kaikkia osallistujia hyvähenkisestä, rehdistä ja samalla kovatasoisesta kilpailusta. Erityiskiitokset osoitamme toiminnanjohtaja Ari Eskeliselle ja kaikille eri toimitsijatehtävissä olleille reserviläisille. Erinomainen asia on se, että kilpailun taso nousee ja kilpailu kovenee vuosi vuodelta. Siitä kunniat kuuluu yhdistyksille ja niiden aktiiviselle am-

pumatoiminnalle. Jokaisen yhdistyksen toivotaan kuitenkin edelleen rekrytoivan ampumaharrastuksen pariin ja sitä kautta myös tähän kilpailuun nuoria miehiä ja naisreserviläisiä.

Samalla käytän tilaisuutta hyväkseni ja onnitelen vielä Reserviläisliiton SM-kilpailuissa Onttolassa edellisenä viikonloppuna menestyneitä pohjoiskarjalaisia! Yli 20 mitalia ja yleiskilpailun kolmas sija osoittavat, että meidän reserviläisistä löytyy tasoa!

*Syysterveisin, kilpailun johtaja
Pohjois-Karjalan
Alueoimiston päällikkö
Everstiluutnantti Jouni Mattila*

Kuvat: Arto Jeskanen

Itsenäisyyden ansiosta Suomen siniristilippu ja joukko-osastojen liput saavat liehua eri tapahtumissa. Kuva Ratsumieskillan kunniakäynnistä autenttisen taistelupaikan muistomerkillä Iloantsin Hattuvaarassa. Kuva: Armas Härkönen.

Itsenäisyys

Suomelle itsenäisyys on todella merkittävä asia. Ilman itsenäistymistä esimerkiksi Suomen teollisuuden kehitys ei olisi ollut niin nopeaa. Jos Suomi olisi jäänyt osaksi Neuvostoliittoa tai nykyisin Venäjää, Suomen kansa ei voisi välttämättä vaikuttaa samalla tavalla omiin päätöksiinsä kuin nyt.

Sodat yhdistivät Suomen kansalaisia, koska kaikki taistelivat oman kotimaansa puolesta. Sodissa toki kuoli paljon ihmisiä, mutta Suomi säilyi itsenäisenä ja vapaana valtiona. Venäjälle maksettujen sotakorvausten ansiosta Suomen teollisuuden oli pakko kehittyä nopeasti, ja sen ansiosta Suomella on nyt pitkälle kehittynyt teollisuus monilla aloilla. Tietotaito ja osaaminen parantuivat, kun Suomea piti jälleenrakentaa sotien jälkeen.

Nykyisin Suomella ei ole suurta sotilaallista uhkaa naapurimaiden puolesta, koska Suomi kuuluu EU:hun. Ehkä suurin uhka Suomelle ovat erilaiset, esimerkiksi Lähi-idästä, tulevat terroristiryhmät. Norjassa tapahtunut isku todistaa sen, että on vain ajan kysymys, milloin Suomessa tapahtuu samanlainen.

Armeija on Suomelle tärkeä, koska ilman sitä esimerkiksi jotkin terroristit voisivat tulla Suomeen liian helposti. Asevelvollisuuden suorittaminen on tärkeää siksi, että armeijassa riittäisi tarpeeksi ammattitaitoisia sotilaita.

Asevelvollisuus pitäisi voida suorittaa mahdollisimman lähellä kotipaikkakuntaa. Jos asevelvollisuus suoritetaan kaukana kotipaikasta, lomilla ei välttämättä ehdi kotiin. Jos Itä-Suomesta lakkautetaan kaikki varuskunnat, siellä asuvat ihmiset

joutuvat suorittamaan asevelvollisuuden kaukana kotoa.

Molemmat ukkini ovat olleet sodassa. Olen kuullut, etteivät he ole halunneet puhua sodasta ja siitä, mitä siellä on tapahtunut. Molemmat ovat kuolleet jo monta vuotta sitten, joten en ole kuullut heiltä tarinoita sodasta.

Itsenäisyys merkitsee minulle paljon, koska molemmat ukkini ovat olleet puolustamassa Suomen itsenäisyyttä. Itsenäisyys mahdollistaa oman äidinkielen käyttämisen ja vapauden elää vapaassa maassa. Itsenäisyyden ansiosta Suomessa on hyvä elintaso. Peruskoulutus ja terveydenhuolto ovat ilmaisia. Ihmisillä on sananvapaus, eikä tarvitse pelätä sitä, että pidätetään, jos arvostelee esimerkiksi kotimaan päättäjiä. Sananvapauden ansiosta ihmiset voivat huomauttaa, jos jokin asia on heidän

mielestään hoidettu huonosti.

Itsenäisyys mahdollistaa vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit, joiden tulokseen ei voi vaikuttaa kepuikonstein. Tämän ansiosta valtiota johtavat sellaiset henkilöt, jotka kansa on valtion johtoon halunnut. Oikeusjärjestelmä on Suomessa oikeudenmukainen kaikille, ja tutkimukset tehdään huolella, ennen kuin joku tuomitaan syylliseksi.

En voisi kuvitella eläväni sellaisessa Suomessa, joka olisi jonkin toisen valtion vallan alla. Itsenäisyys on varmasti kaikille tärkeää, vaikka he eivät sitä huomaisikaan. Useat ihmiset huomaisivat itsenäisyyden merkityksen vasta sitten, kun Suomi menettäisi sen.

Mikko Pitkänen 9.lk.

Kirjoituskilpailu Rääkkylän koulun oppilaille

Pohjois-Karjalan Alueoimiston vuosipäivää juhlittiin tänä vuonna Rääkkylän kouluksessa 27.2.2012.

Julistin puheessani juhlaan osallistuneille koulun oppilaille (7-9 luokille) kirjoituskilpailun, aiheena itsenäisyys ja sen merkitys heille.

Kilpailun käytännön toteutuksesta vastasi opettaja Mia Lindevall.

Palkitsin kunkin luokan parhaat kirjoitukset alueoimiston stipendillä, jotka jaoin voittajille koulun keväthuhlassa 2.6.2012.

Parhaina palkittiin Mikko Halonen (7. luokka), Iina Makkonen (8. luokka) ja Mikko

Pitkänen (9. luokka). Heidän lisäksi esinepalkinnon sai runostaan Salla Kuittisen (9. luokka). Oheisena julkaistaan Mikko Pitkäsen kirjoitus.

Onnittelut vielä kaikille mainituille parhaille ja kiitokset muillekin kisassa mukana olleille oppilaille.

Pohjois-Karjalan Alueoimisto kiittää samalla Rääkkylän koulun rehtoria Rauni Ronkaista ja opettaja Mia Lindevallia erittäin hyvästä yhteistyöstä vuosipäivän juhlan ja kirjoituskilpailun järjestämisessä. Yhteistyömme jatkuu jo tulevana syksynä kun toteutamme koulussa niin sanotun Inti

tutuksi -teemapäivän.

Todettakoon, että Pohjois-Karjalan Alueoimiston vuosipäivää vietetään seuraavan kerran kutsuvierastilaisuutena konsertin merkeissä Careliasalissa Joensuussa 25.2.2013.

Konsertti on samalla Itä-Suomen Sotilasläänin Esi-kunnan vuosipäivän tilaisuus ja siksi sitä isännöi sotilasläänin uusi komentaja, prikaatikenraali Veli-Pekka Parkatti.

Pohjois-Karjalan Alueoimiston päällikkö, everstiluutnantti Jouni Mattila

Rovasti Juha Eklund saapui Sveitsistä saakka toimittamaan hartaushetken Rajakenraalin päivä -tapahtumassa.

Ilomantsilaiset ovat ylpeitä ”omasta” piispastaan. Jari Jolkkosen puheille hakeutuivat muun muassa reserviläisyhdistyksen puheenjohtaja Viljo Lehikoinen ja Teuvo Strandman (oik.).

Rajakenraalin päivä on rauhantyyötä

Heinäkuun puolivälin perinteiseen Ilomantsin Parpeinvaaran Suvibriegut -tapahtumaviikkoon kuuluu olennaisena osana Raappanan majalla vietetty Rajakenraalin päivä –tilaisuus. Majalle kutsutaan erikoisesti sotiemme veteraaneja, heidän puolisoitaan, leskiään ja avustajiaan sekä sotaorpoja. Tälläkin kertaa paikalle saapui yli 80 henkilöä, heistä kymmenkunta sodassa olleita veteraaneja.

Hartaushetken toimitti rovasti ja sotilaspastori evp. Juha Eklund. Hän toimii nyt Suomen kirkon ulkosuomalaisyössä Sveitsin Bernistä käsin.

- Sveitsiläiset tuntevat sympatiaa Suomea ja suurta valtiomiestä, Mannerheimia kohtaan. Marsalkkahan asui siellä kolme viimeistä elinvuottaan, Eklund totesi.

Hän kertoi, että kesäkuun alussa vietetään Mannerheimin muistomerkillä Geneve-järven rannalla juhlahetkeä: - Tapahtumassa pidetään ensimmäiseksi jumalanpalvelus, ja pääasiassa suomen kielellä.

Eklundin mukaan talvisodan aikana sveitsiläiset seurasivat usean kirjeenvaihtajan toimesta hyvin tarkkaan suomalaisten

kamppailua ylivoimaa vastaan.

- He rinnastivat itsensä suomalaisiin. He pelkäsivät koko ajan, että Hitler tulee heidän rajansa ylitse samalla lailla kuin Suomen rajan yli tultiin. He varustautuivat ja pelkäsivät kaikkien sotavuosien ajan. Heille antoi uskoa ja rohkeutta pienenä kansakuntana, kun Suomi pärjäsi.

Rajaa on valvottava

Eklund on tarkasti seurannut maailmalla ollessaan Pohjois-Karjalan Prikaatin lakkautuskeskustelua.

- Moni arvelee, että onko päätöksessä ollenkaan järkeä. Minunkin sydämessä tuntuu tosi pahalta, kun varuskunta lopetetaan, mutta silti minä luotan siihen, että tämän alueen sotilaskomentajat tietävät tehtävänsä. Maakunnan puolustus hoidetaan jatkossakin.

Eklund totesi, ettei Pohjois-Karjalan rajavartiosto tällä hetkellä ole uhattu prikaatin tavoin.

- Sillä rajaa on valvottava. Voi vain toivoa, että varusmieskoulutus säilyy jatkossakin Onttolassa.

Rajakenraalin päivän musiikkitarjonnasta vastasivat Karjalan Sotilassoittokunnan jääkärit Eero Jauhiainen, Iiro Papinniemi ja Petteri Waris. Tapahtuman järjestelyissä olivat mukana myös Ilomantsin reserviläiset. Organisaattorina hääri Pertti Keronen.

Piispaa kiinnostaa sotahistoria

Yllätysvieraina tapahtumaan osallistui synnyinseudullaan Ilomantsissa lomailut Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen.

- Olimme lapsuudessa melkein joka toinen viikonloppu metsässä. Siellä oli juoksuhautoja, korsuja ja muita sodan muistoja. Ne puhuivat sellaista hiljaista kieltä, joka kiinnostaa nuorta poikaa, mutta kukaan ei oikein kertonut, mitä niiden taustalla on.

Jolkkosta oli jäänyt vaivaamaan, mistä oikein on kysymys.

- Olen sitten opiskellut aika paljon Ilomantsin sotahistoriaa, ja sen takia nämä asiat kiinnostaa henkilökohtaisesti.

Piispa haluaisi rohkaista sotaveteraaneja kertomaan omaa tarinaansa, ja myös heidän

lapsiaan ottamaan selvää, mitä tapahtui.

- Minusta olisi tärkeää, että se vaikenemisen kulttuuri, joka joskus oli olemassa, murrettaisiin ja rohkeasti kerrottaisiin, mitä ne miehet ja naiset kokivat. Koska silloin tapahtuneet asiat selittävät, miksi olemme tällaisia kuin olemme.

Jolkkosen mielestä marsalkka Mannerheimin sanat ”me taistelemme kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta” eivät olleet retorista liioittelua, vaan täyttä totta.

- Historiantutkimus on osoittanut, että Stalin suoritti pakkosiirtoja, Baltian maille kävi huonosti ja myös hengellinen elämä kiellettiin. Me olemme saaneet nauttia vapaudesta, mutta meidän pitäisi olla tietoisia siitä, mikä hinta siitä maksettiin.

Jolkkonen kokee, ettei näitä tapahtumia muistella sodan ihannoimiseksi.

- Vaan näihin liittyy aina – niin kuin tässäkin tilaisuudessa – sellainen hiljainen, lausumaton rukous rauhan puolesta. Rukous siitä, että rauha ja oikeus voisivat säilyä ja vahvistua. Mielestäni tämä on parasta mahdollista rauhantyyötä.

Teksti ja kuvat: Armas Härkönen

Kalpa Divisioonan infotaulu paljastettiin Kaurilassa

Tohmajärven Kaurilassa entisen kansakoulun, nykyisen kylätalon, pihassa on nyt Jatkosodan Kalpa Divisioonasta kertova infotaulu. Taulu on osa vuodesta 2009 alkanutta Tohmajärven reserviläisten historiahanketta. Hankkeessa on ollut mukana myös Tohmajärven kunnan kulttuuritoimi. Aikaisemmat taulut kertovat Suomen sodan 1808–1809 tapahtumista, Salpa-linjasta ja JR 8:n, Tuntemattoman sotilaan rykmentin Huoltotiestä.

Taulu otettiin juhlallisesti käyttöön Tohmajärven kuntatapahtuman Potsipäivien yhteydessä.

Tilaisuuden avasi Kaurilan kylätoimikunnan puheenjohtaja Marketta Karhu kertomalla kylän sotiin ja evakoihin liittyvää historiaa. Kaurilan koulun pihalta miehet lähtivät sekä Talvisotaan että Jatkosotaan, koululla on toiminut myös sotasairaala ja tiedotuskeskus ja onpa koululla myös korjattu lentokoneitakin. Talvisodan jälkeen Kaurilan asemalla kotiutettiin vangiksi jääneitä Hirsylän mutkan evakkoja toukokuussa 1940.

Tilaisuuden juhlapuheen piti tohmajärveläistäustainen professori, sotiemme veteraani JR 9:ssä, Veijo Saloheimo. Puheessaan Saloheimo kertoi Suomen tukalasta tilanteesta ja ihmisten tunnoista Moskovan rauhan 1940 jälkeen sekä omista kokemuksistaan JR 9:n riveissä: ”Heinäkuun 10. päivä 1941 lähti Niittylahdesta Karjalan Armeijan koodi ”Karma” VI ja VII Armeijakunnalle. Sana kiiri 7. Divisioonan esikuntaan Tohmajärven Kirkkoniemen

pappilaan, josta viestitettiin edelleen: ”Nyt pojat”.

- Tavoitteena oli Syväri ja Lotinanpelto, mutta tehtävä muuttui tilanteen mukaan. 7. Divisioonaa osallistui myös Sortavalan valtaukseen. Taival jatkui korpien kautta rämpien Muurmannin radalle ja Syvärille.

Syväriin asemat pidettiin. Neuvostoilma-voimien matka pommittamaan kotiseutua piteni ja tuhot vältettiin.

- Kesällä 1944 palattiin likimain samaa tietä vihollisen kokeilla meiltä oppimaansa mottitaktiikkaa. Heinäkuun puolivälissä uupunut, vetäytymisen nöy-

ryttämä ja purnaava porukka pysäytti Punar armeijan etenemisen itäisen Suistamon metsissä, niin kuin oli tehty Tali-Ihantalan hornankidassa, Äyräpäässä ja Laatokan pohjoisrannalla Nietjärvellä. Viimeinen helmitässä nauhassa oli voitto Ilomantsissa.

Isänmaa eli miehen sisällä ja toteutui miehen tekoina.

- Olimme silloin nuoria. Nuoreen sieluun piirtyivät sodan jäljet: pelko, mutta myös keskinäinen luottamus. Nyt paljastettu muistomerkki kertoo 70 vuoden takaa Moskovan rauhan 1940 sytyttämästä suomalaisten oikeudentunnusta, uhrival-

miudesta ja asevelihengestä. Se kertoo peräänantamattomasta sitkeydestä, johon sotainen menestys perustui, mutta yhtä hyvin kannusti sen jälkeen rauhan työhön, palvelemaan tätä meille rakasta maata ja kansaa, puhui Saloheimo.

Sotahistoriaa esillä

Sotahistoriaa oli esillä kylätalolla laajemminkin. Kaurilalainen Reino Löppönen on koonnut isänsä, kaukopartiomies Ilmari Löppösen arkistosta kuvia ja esineitä näyttelyksi. Ilmari Löppönen kuului kaukopartio-osasto Kuismaseen. Myös Suojeluskunnan ja Kaurilan lottien toimintaa esiteltiin näyttelyssä.

Tilaisuuden musiikista vastasi tohmajärveläistäustainen musiikkiduo Hurmio, Henna Tahvanainen harmonikka ja Anna-Elisa Hannula laulu, tilaisuuden luonteeseen sopivalla musiikilla. Sadan hengen vierasjoukko kahvit tarjosi Tohmajärven kunta ja järjestelyistä vastasi Kaurilan kylätoimikunta ja Tohmajärven Rajasotilaskotisiskot. Tilaisuuden vieraina nähtiin myös ruotsalaiset ystävyyskuntavieraat Ydrestä. Eräs vieraista totesi tilaisuuden jälkeen:

- Nyt me vasta ymmärrämme teidän tilanteenne 70 vuotta sitten.

Historiahanke saa jatkoa kesällä 2013 seuraavan infotaulun merkeissä. Taulu sijoitetaan Kalpa Divisioonan esikunnan lähtöpaikalle.

Teksti ja kuva: Arto Juntunen

Airuina infotaulun paljastuksessa olivat Veera Könönen ja Antti Juntunen Tietäväisen koulusta, ja kunniavartiosta Jussi Raerinne ja Kimmo Hurri Tohmajärven reserviläisistä. Duo Hurmio eli Henna Tahvanainen ja Anna-Elisa Hannula esiintyivät.

Mitalien jako Via Gladiolaa varten. Kuva: US Armyyn sotilas

Via Gladiolalla me ja sotiemme veteraani. Kuva: Harri Norismaa

Ei marssia ilman neljättä

Maailman suurin marssitapahtuma Vierdaagse Hollannissa houkuttaa ja kookuttaa. Kolme kertaa minulla oli ollut kunnia marssia tuo suurimmista suurin marssitapahtuma upeiden marssitovereiden rinnalla.

Kun talvella Rauhanturvaajaliiton marssiprojektin vetäjä Pekka Kuosa houkutteli minua mukaan, hetken emmin. Mutta jos tarjotaan mahdollisuus päästä Suomen lippu hihassa sotilaspuvussa marssimaan ulkomaille, niin ei siitä voi kieltäytyä. Onneksi lähdin raskaaseen koitukseen mukaan, sillä matka oli jälleen kerran mahtava ja nyt olen montaa muistoa rikkaampi.

Reserviläiskuntaa ei saa päästä rapistumaan. Ihmismieli on sen verran heikko, että rasittavat lenkit ja muu hikiliikunta korvaantuu hyvin helposti jollakin kevyemmällä ja mukavammalla. Mutta jos taivaanrannassa siintää tavoitteena tapahtuma, jossa tiedät tarvitsevasi rautaista henkistä ja fyysistä kuntoa, pakottaa se rääkkäämään itseään usein ja pitkään. Tieto siitä, että Nijmegenin marssilla keskenkuntoiselle tulee aivan varmasti noutaja, motivoi liikkumaan.

Monipuolinen joukkue

Tänä vuonna Nijmegenin marssille osallistui Suomesta vain yksi joukkue. Rauhanturvaajaliiton joukkueen siipien suojiin koottiin marssijoita maanpuolustuskentän kaikkialta toimialoilta. Mukana oli reserviupseereita, reserviläisiä, sinibaretteja, evp. henkilöitä ja jopa kolme innokasta kadettia. Mukaan oli lupautunut myös Puolustusvoimien palkattua henkilöstöä, mutta harjoituskaudella syntyneet vammat estivät osallistumisen varsinaiselle marssille.

Kolmen marssikerran kokemuksella Hollannissa huomasin, että Nijmegenin marssi noudattaa vuosittain samaa hyväksi havaittua kaavaa. Tutuksi tulleet aikaiset aamuherätykset toistuivat tutun Wake up call:n rytmittämänä. Camp Heumensoordin kansainvälinen ja

eri maiden sotilaiden välinen hyvin veljellinen tunnelma oli ennallaan. Line up - rivistön huolestunut jännitys siitä, kuinka selviän marssipäivästä, oli edelleen yhteistä. Messissä tunnelma oli tänä vuonnaakin riehakas. Ja vielä päivää päivältä lisääntyvät jalkakivut hiertymiseen, rakkoineen ja yleiskipuineen yhdisti meitä sotilaspukuun katsomatta. Mutta jos matkan varrella

marssiessa, oli hihalippu mikä tahansa, kysyi viereisen joukkueen marssijan vointia, niin vastauksena tuli, että kaikki on ok. Ja lopuksi välähti hymy ja kuului toivotus - succes.

Ilon tunne yhdistää

Marssipäivät etenivät milloin auringon ja milloin sateen säestämänä Elstin päiväästä, Wijchenin päivään, siitä

Groesbeekin päivän kautta Cuijkin päivään ja marssin päättävään Via Gladiolaan. Tunteiden kirjo on moninainen, minkä jokainen marssija kokee kävellessään mitali rinnassa viimeistä viittä kilometriä keskellä hurlumheimaista markkinatunnelmaa. Koko tuota yli 40 000 marssijan joukkoa yhdistää yhteinen ilon tunne suoritetusta urakasta. Osalle kerta oli ensimmäinen, osalla takana

jo useita kymmeniä kertoja. Minulle tämän kesän marssi oli neljäs.

Marssiminen kookuttaa, varsinkin Nijmegenin marssi. Sen verran syvällä marssikoukku on poskessani, että jos mukaan vielä kysellään ja kelpuutetaan, ovat marssikenkäni valmiina.

Harri Norismaa
Teamleader

Peacekeepers' Association
Finland

Neljännen päivän Line up – jännitystä ilmassa. Kuva: Kari Ylönen

Hiihto on tärkeä sotilastaito. Tässä voittajapartion tyylinäyte.

Juhlajotoksen suojelijana toimi Pohjois-Karjalan ra...

Neljä vuosikymmentä jotostelua Pohjois-Ka

Karjalan Poikien Killan 40. juhlaotosteltiin elo-syyskuun vaihteessa Outokummun Kolmikannan leirikeskukseen upeissa erämaaisemissa.

Karjalan Poikien Kilta, Pohjois-Karjalan maanpuolustusjärjestöjen kattojärjestö, on koontunut jo vuosikymmenien ajan kenttämme avainhenkilöitä viikonlopun ajaksi jotostelun merkeissä verkottumaan ja solmimaan yhteistyökuvioita.

Perinne on ollut erinomainen ja sujuvan yhteistyön jatkumiseksi perinnettä kannattaa jatkaa sekä vielä edelleen kehittää. Näin saisimme rakennettua maanpuolustuskenttäämme vielä parempaan suuntaan.

Juhlajotoksen ympärille killa oli rakentanut juhllisuutta lisäämään muitakin tapahtumia.

Torstaina päivällä järjestimme yhteistyössä Prikaatin killan, JR9 perinneosaston ja Outokummun kaupungin kanssa maanpuolustusjuhlan Outokummussa.

Illalla järjestimme kaksi tapahtumaa Kuusjärven kirkossa. Laskimme seppeleen yhdessä JR 200 veteraanien kanssa sankarihautausmaalla ja pidimme ekuumeenisen jotoshartauden kirkkoherra Paavo Ratilaisen sekä seurakuntapastori Hanne Janhosen johdolla.

Teemana "Katse taaksepäin"

Perjantaiamun valjettua pitkät rivit Karjalan Poikia seisoivat muualla valmiina kuuntelemaan jotostohtori Juha Rytkösen sekä jotoksen suojelijan eversti Olli Lampisen ohjeita ja kannustavia sanoja jotokselle. Ilmassa oli selvää jännityksen hyrinää.

Jo 39 kertaa olivat jotostelijat olleet samassa tilanteessa ja kadonneet jotostelemaan metsän suojiin, mutta nyt kaikki tiedostivat juhlaotoksen tuoman juhllisuuden tunteen.

KPK:n jotoksella on pitkät perinteet. Vuosien saatossa jotoksia on järjestetty eri puolilla maakuntaamme, järjestäjien ja jotostelijoiden kasvot ovat muuttuneet, mutta jotoshenki on pysynyt muuttumattomana.

Kaksi päivää jotostelua tarjosivat osallistujille hiukan fyysistä haastetta, mutta varsinaiset haasteet tulivat rataryhmän laatimien kimuranttien rastitehtävien muodossa. Jotoksen teemana oli Katse taaksepäin.

Parilla edellisellä jotoksella oli jotostelijoilta palautteen muodossa kysely

ikimuistoja rasteja. Näistä vuosikymmenten suosikkirastitehtävistä oli modifioitu nykypäivän versiot.

Rastit oli lisäksi nimetty kiltamme loistavien yhteistyökumppaneiden mukaan ja rasteille saapuessa jotostelijat saivat ensimmäiseksi tietoisikun rasti-isännän toimintakentästä. Tämä avasi jotostelijoiden silmiä huomaamaan kuinka laaja ja verkottunut kenttämme on.

Huolto pelaa

Kolmikannan leirikeskus tarjosi maastoineen upeat puitteet jotokselle. Hirsirakennuksiin sijoittuvat makuu-, huolto- ja saunatilat loivat miellyttävät puitteet nykypäivän jotostelijoille.

Jotostoimikunnan järjestelyitä helpotti vielä suuresti se, että Mikko Toivolan tarjoama suuri juhlatilat oli pystytetty päärakennuksen eteen juhlatilaksi.

Jotoksen päättävä juhlaillallinen lauantai-iltana oli hyvin vaikuttava. Karjalan Sotilassoittokunnan musisointi, lämminhenkinen ja veljellinen ilmapiiri olivat omiaan syventämään maanpuolustushenkeä.

Tarmo Vaseniuksen sekä hänen oppilaidensa loihdittama upea juhla-ateria lisäsi juhlan arvoa.

Juhlavista puheista varsinkin Viron veteraanien edustajan Villem Ahaksen kiitollisuutta ja tulevaisuususkoa kumpuavat sanat saivat monet pyyhkimään silmäkulmiaan.

Villem viesti meille oli, että himmetä eivät muistot saa, vaan sama henki tulee siirtää lapsillemme ja lapsenlapsillemme niin Suomessa kuin Virossakin.

Herrasmiesjotos

KPK:n jotos on aina ollut herrasmiesjotos. Vuosien saatossa terävimmät kilpailuvietin kärjet ovat taittuneet.

Nykyisin nautitaan enemmänkin yhdessäolosta, verkottumismahdollisuuksista, tunnelmasta sekä visaisten tehtävien ratkaisemisesta kuin totisesta taistosta.

Jotoksella kaikki partiot onnistuvat, mutta aina yksi partio onnistuu muita paremmin.

Tällä kertaa Viron veljien lahjoittajan ykköspalkinnon poki Pekka K. Vatasen, Janne Kososen, Matti Yletyisen ja Antti

Janne Vara näyttää monipuolista osaamistaan puukonheittorastilla.

Suomi-poika Villem Ahas ja killan puheenjohtaja Harri Norismaa seppeleenlaskussa Kuusjärven sankarihautausmaalla.

rajavartioston komentaja, eversti Olli Lampinen.

Karjalassa

Niemen muodostama partio.

Pekka K Vatasen illan kruunasi vielä se, että hän voitti jotoksen sisällä olleen henkilökohtaisen ampumamestaruuskilpailun. Voitto oli Pekalle jo kolmas peräkkäinen. Niinpä hän voitti Mauri Vääntisen aikanaan lahjoittaman kiertopalkinnon ikiomaksi. Janne RUL:n toiminnanjohtajana osoitti, että liittomme terävissä päässä on melko terävä kaveri. Janne onkin meidän mies Liperistä.

Karjalan Poikien Killan jotoksella on nyt neljä vuosikymmentä takana. On selvä, että juhlijotokseen huipentunut upea juhluvuosi on samalla myös vedenjakaja.

Nähtäväksi jää, että jaksavatko omat veteraanimme, Viron veteraanit tai kokeneet jotostelijat jatkossa osallistua jotoksillemme. Toiveissa on, että tulevillakin jotoksilla olisi edustettuna perinteidemme mukaisesti koko laaja ja kirjava maakuntamme vapaaehtoinen maanpuolustuskenttämme.

Jotoksella tavataan!

Harri Norismaa
Puheenjohtaja
Karjalan Poikien Kilta
Kuvat: Raimo Kilpiä

Kieli poskessa jotostyötä valmistamassa.

nniavieramme Viron veteraanit taputetaan tervetulleiksi jotosillalliselle.

TUKIJAT ESITTELYSSÄ!

Ilomantsin kunnanjohtaja Markku Lappalainen

Laajakaista Ilomantsin seuraava suurhanke

Ilomantsin kunta on selvittänyt nopean, valokuituyhteyteen perustuvan laajakaistan rakentamisen kuntansa alueelle. Kunnanvaltuusto on seminaarissaan hyväksynyt alustavan suunnitelman, jonka mukaan laajakaistan yhteyteen pääsee jokainen kuntalainen.

Rakentamisen ja operaattorien kilpailuttamiseen päästään jo tänä vuonna. Mikäli suunnitelmat toteutuvat, valokuidun rakentamistyöt alkavat keväällä 2013. Laajakaistan etuina ovat mm. varmat tietoliikenne- ja puheyhteydet sekä häiriötön televisio.

Laajakaistan rakentaminen on kahden - kolmen vuoden suururakka, jonka kokonaiskustannusarvio on runsaat 10 miljoonaa euroa. Kunnan oma panostus hankkeeseen on 2 -3 miljoonaa euroa.

Ilomantsin kuntaa haluaa myös tietoliikenneyhteyksien puolesta luoda kuntansa asukkaille elämisen, työskentelyn ja yrittämisen edellytykset.

Kuntaliitoksiin Ilomantsin kunta ei näe tarvetta, vaikka se muutoin on yhteistyössä Joensuun kaupunkiseutuun ja eri hankkeissa mm. Ely:n, Itä-Suomen Yliopiston ja Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiön sekä Yrittäjäjärjestön ja Kauppakamarin kanssa.

Viimeaikaisia saavutuksia matkailun puolelta ovat Parpeinvaaran ja Möhkön rakentaminen, minkä kehittämishankkeissa ja investoinnissa kunta on ollut mukana. Parpeinvaaran kokonaisuudessa näkyy karjalaisuus, kalevalaisuus, ortodoksisuus, sotahistoria....

Yrittäjyys tuo työtä ja verotuloja

Endomines Oy on osunut kultasuoneen Hattuvaarassa. Sen seurauksena yli 100 ihmistä saa jo toimeentulonsa kaivoksella. Se näkyy myös Pogostalla ja kaupoissa.

Veteraanienkin suosima Pääskynpesä on saanut uudet toimijat, kun Itä-Suomen Hoitokodit Oy kaupan jälkeen on ottanut vastuun kuntoutus-, matkailu- ja asumispalveluista. Samassa yhteydessä kuntoutussäätiö ja kunta järjestelivät asioita niin, että äskettäin uusittu uimahalli on kunnan omistuksessa ja hoidossa.

Koko EU:n aikakauden kehityspanokset haetaan hankkeiden myötä. Tällä hetkellä merkittävimpiä toteutumassa olevia hankkeita ovat Metsä hyvinvointimatkailun kohteena, Eco efficient turism -kansainvälinen matkailuhanke ja sotahistoria talteen hanke. Myös pellettitehdas yritetään saada Josek Oy:n hankkeen kautta uudelleen käyntiin.

Metsä hyvinvoinnin kohteena -hankkeen tavoitteena on hyvinvointimatkailutuotteiden kehittäminen. Siinä kohdealueena ovat Ilomantsi ja Ilomantsin matkailuyrittäjät. Noin 20 yritystä on mukana ja yhteyksiä luodaan mm. Japaniin.

Ilomantsin matkailun Master Planissa tavoitteena on koota yhteen Ilomantsin matkailutuotteet, kehittää uusia toimintoja, nähdä yhteistyön mahdollisuudet ja tuotteiden markkinointi ja benchmarking matkojen järjestäminen.

Eco-efficient turism - kansainvälisessä matkailuhankkeessa ovat mukana ELY, Petroskoin Ylipisto ja Metsähallitus.

Sotahistoria talteen - hankkeen avulla kerätään tietoa ja talletetaan Ilomantsin sotahistoriaa ja taistelupaikkoja. Aineistosta laaditaan yksi musikaali (2013) ja suuri näytelmäkokonaisuus autenttiselle taistelupaikalle (2014).

Ilomantsin Parpeinvaaralla sijaitsevassa Luontopirtti Mesikässä on muun muassa useita mesikämmeniä kuvattuna omissa elinympäristöissään.
Kuva: Armas Härkönen.

ILOMANTSI ON KARJALAN A (Juice Leskinen)

Kunnan vaakuna kuvaa kolmea kannelta: Ilon, surun ja kohtalon kanteleet.

Ilomantsi tunnetaan

- Suomen ja EU:n itäisimpänä manneralueen kuntana
- Sotahistorian näyttämönä
- Kalevala-kuntana ja karjalaisen kulttuurin vaalijana
- Suomen ortodoksisimpana kuntana
- Erämaisen luonnon ja suurpetojen alueena

Ilomantsi

- Perustettu vuonna 1875
- Pinta-ala 3172 km², josta vesistöä 402 km². Metsämaata on yksityisillä 74987 ha, yhtiöillä 86235 ha ja valtiolla 57586 ha.
- EU:n manneralueen itäisin kunta
- Venäjän kanssa yhteistä rajaa n. 100 km
- Naapurikunnat Lieksa ja Joensuu
- Lähin lentokenttä, rautatieasema ja sisäsatama Joensuussa
- Matkaa Joensuuhun 72 km (noin tunti) ja Helsinkiin 511 km
- Vuodesta 1982 Kalevala-kunta
- Asukkaita 5790 (31.5.2012)
- Tuloveroprosentti vuodelle 2012 20,25 % . Yleinen kiinteistövero 2012 0,85 %
- Suurimpia työllistäjiä Ilomantsin kunta (työntekijöitä 574 henkilöä/ 31.12.2011), Pohjois-Karjalan rajavartiosto, Kuntoutuskeskus Pääskynpesä, Karjalan Rakentajat, Endomines Oy, Metsähallitus, MFG Components Kesla Oyj, Arskan kone, Pohjolan Purkutyo, Metsä- ja maansiirto Kastinen.

Ryhmäkuva Tsirikka-Kemijoella. Täällä päättyi 5. syyskuuta 1944 sotatoimet Suomen ja Neuvostoliiton välillä, luki muistolaatassa. Kuva: Juha Ilvonen.

Reserviläiset Rukajärvellä

Torstiaamuna kesäkuun 7. päivänä kello 5.00. oli virkeää väkeä lähdössä sotahistoriamatkalle Venäjälle.

Oli alkamassa Kiteen reserviupseereiden ja- reserviläisten matka tutustumaan Rukajärven ja Maaselän kannaksen taistelupaikkoihin ja linnoituksiin. Matkaoppaamme Viljo Vestman sekä Juha Ilvonen, ilomantsilaiset sotahistoriatietäjät nousivat kyytiin Joensuusta.

Matkan alkajaisiksi Viljo kertasi vielä kesäkuun 1. päivänä Ilomantsissa järjestetyn sotahistoriaseminaarin antia ja seminaarissa käsiteltyjen Ilomantsin suunnan taistelujen kulkua. Matka Vartiukseen vei Kolinportin ja Kuhmon kirkonkylän kautta.

Rajan ylityksen jälkeen Viljo esitteli Muurmannin - Kirovin radan vaiheita. Esimerkiksi radan sähköistys oli monivaiheinen prosessi johtuen sodasta ja sisältäen myös pohjoiselle osuudelle suoritettua käyttöjännitteen vaihdon. Sähköistys alkoi 1934 ja päättyi 2005. Radalla on pituutta 1 448 km.

Kostamukseen saavuttua käytiin paikallisessa tavaratalossa, jonka jälkeen lähdettiin käymään Vuokkiniemellä. Vuokkiniemellä kävimme kaksi vuotta sitten Uhtuan matkallamme, nyt oli enemmän aikaa tutustua kylään ja sen rakennuskulttuuriin sekä paikalliseen myymälään. Palailimme illan suussa takaisin Kostamukseen.

Rukajärven suunnalla

Aamulla matka jatkui itään päin. Kiimasjärvelle tullessamme Viljo kertoi suomalaisvoimien hyökkäyksestä kylään 7.7.1941.

Vihollisen voimat olivat suuremmat ja saatuun apuvoimia, se pakotti hyökkääjän vetäytymään, jolloin osaston komentaja Kapteeni Jussi Kekkonen (UKK:n veli) haavoittui vaikeasti. Alue saatiin suomalaisten haltuun vahvennusten avulla heinäkuun lopussa.

Seuraavaksi pysähdyttiin ostoksille Lietmajärven kylään.

Kivatsunkosken 11metrin pudotusta Suunujoessa. Kuva: Juha Ilvonen.

Matkaa jatkettaessa Juha Ilvonen kertasi matkamme varrella olevan Ontrosenvaaran taistelut elokuun alulta 1941.

- Ontrosenvaara vallattiin kaakosta saarrostaen ja vihollinen irtautui alueelta välttämättä joutumisen.

Ylitimme Pismajoen ja ohitimme massiivisen näköisen, 12 kilometriä pitkän ja kolme kilometriä leveän Rukavaaran.

Pysähdyimme Tsirikka-Kemijoelle, muistomerkillä johon kesän 1944 vetäytyminen pysähtyi tällä suunnalla suomalaisjoukkojen osalta. Tästä oli etulinjaan Ontajoelle noin 20 kilometriä.

Novinkajärven rannalla Tiiksan kylässä sijaitsi 14. Divisioonan esikunta-alue jatkosodan vuosina. Kävimme kiertoaajelulla kylässä ja etsimme Kenraali Raappanan pirtin silloista sijointipaikkaa. Alueella oli aidattu mökkikylä, ei päästy ihan kivi- ja jalalle saakka.

Pirtti on nykyään nähtävänä Ilomantsissa Parpeinvaaralla, jonne se on siirtynyt eri vaiheiden jälkeen. Jatkettiin matkaa itään ja käytiin kiertoaajelulla Rukajärven kylässä. Juha kertoi Rukajärven valtauksen johtaneista taisteluista 11.9.1941.

Ontajoen itärannalla pysähdyimme ruokailemaan. Purkkihernekeitto lisukkeineen maistuikin jo. Tälle tasalle 14. Divisioonan eteneminen pysähtyi ja alkoi asematavaihe. Lähellä ruokailupaikkaamme oli Pallo-, Terä-, Piippu-, Sukelusvene- ja Suvi- kenttävartiot. Jos aikaa olisi ollut enemmän, olisimme vartioissa käyneet. Matkaa jatkettaessa Juha esitteli kenttävartiojärjestelmän.

- Vartiosta oli puhelin- ja radioyhteydet taakse päin. Vartion ympäristö oli miinoitettu ja taistelu perustui motittautumiseen, jolloin omien joukkojen apua odotettiin vihollista torjuttaessa. Suvi- kenttävartio menetettiin sotavuosina viholliselle, hän kertoi.

Muurmannin valtatie saavuttiin kello 15.40, jonka jälkeen lähdettiin etelään kohti Karhumäkeä. Alkuillasta oltiin Karhumäessä, jossa meillä oli puoli tuntia aikaa käydä kauppoilla ja

seurata paikallista elämää.

Seuraava yö kului Poventsassa mökkikylässä joka lienee rakennettu entisen pioneerileirin paikalle. Mökkikylä on kauniissa ikihongikossa Ääniseen pistävässä niemessä. Poteroita rannalla ja sirpaleitten jälkiä puun rungoissa oli vielä havaittavissa.

Karhumäessä ja Maaselän kannaksella

Aamulla lähdettiin vaellustamme jatkamaan alkajaisiksi tutustumalla Stalinin rakennuttaman kanavan sulkuun Poventsan kylässä. Kanava rakennettiin 1931 – 1933. Rakentajia oli noin miljoona ja töissä kuoli arviolta 200 000 henkeä.

Palailtiin takaisinpäin ja 19 kilometriä ennen Karhumäkeä käytiin Sandarmohin hauta-alueella. Täällä teloitettiin ja haudattiin 236 joukkohautaan 7 000 Stalinin vainojen uhria. Alue on 7,5 hehtaarin suuruinen ja sinne ovat pystyttäneet muistomerkkejään muun muassa virolaiset, puolalaiset, liettualaiset, islaminuskoiset ja juutalaiset. Joukkoteloitukset alkoivat 11.8.1937 ja kestivät 14 kuukautta.

Karhumäen rautatieaseman kävimme tarkastamassa alkajaisiksi. Juha kertoi Maaselän kannaksen massiivisesta linnoittamisesta välillä Karhumäki – Liistepohja (Liistepohja sijaitsee Seesjärven rannalla Karhumäestä pohjoiseen).

Alueella sijaitsi 115 kappaletta majoitus- ja asekorsuja sekä luolastoja. Teräsbetonikorsuja oli rakenteilla 9 kappaletta, puurunkoisia asuinkorsuja oli valmiina 81 ja rakenteilla 190 kappaletta, avoasemia 561 ja rakenteilla 359 kappaletta. Tätä runkoa täydensi 84 teräksistä kk- kupua, lähes 4,9 kilometriä panssariestettä, 105 kilometriä piikkilankaestettä, noin 45 kilometriä juoksu- ja yhteyshautaa, josta louhittuna oli kuusi kilometriä. Puhdetöillekin jäi aikaa. Ennen Karhumäestä lähtöä, kävimme tutustumassa yhteen luolastoon Kasarmilammen viereisellä vuorella, luolastossa oli louhittuna ja betonilla tuettuna yksi luola. Alueella oli

myös kallioon louhittuna asepesäkkeitä.

Karhumäestä lähdettiin pohjoiseen Maaselän asemalle. Maaselän asema on yksi Muurmannin rautatien asemapaikoista. Rintamalinja kulki sodan aikana tämän asemakylän lounaisreunassa, JR 5 ei saanut lukuisista yrityksistä huolimatta asemanseutua vallahtuiksi marraskuussa 1941, vaan jäi näköetäisyydelle asemasta.

Matka vei etelään. Suunjoen Kivatsunkosken huimaa 11 metrin pudotusta kävimme katsomassa ennen Kontupohjan kiertoajelua. Petroskoissa olimme noin kello 19. Sitten syömään kaupungille, seuraamaan rantakadun elämää ja illan päätteeksi hotellille. Päivä oli täysi!

Petroskoista Kiteelle

Aamulla kiertoajelu kaupungilla, torilla käynti ja olimme valmiita kotimatalle. Pois tulimme Kolatselän kautta, vanhan rajan ylitimme 13.30. Niin sanotun Kenraalimotin Neuvostojoukkojen muistomerkillä pysähdyimme purkkihernekeittolounaalle.

Viljo kertoi talvisodan taisteluista ja neuvostojoukkojen kurjasta kohtalosta saarrettuna ollessaan Laatokan Karjalassa. Matka oli loppusuoralla, ilmojen Herra suojeli meitä lähes loppuun saakka ja kuljettajamme koko 1 600 kilometrin taipaleella. Kotona jälleen.

Lähteet:

Sotatieteen Laitoksen Sotahistorian toimisto: Jatkosodan historia 3. Porvoo 1991

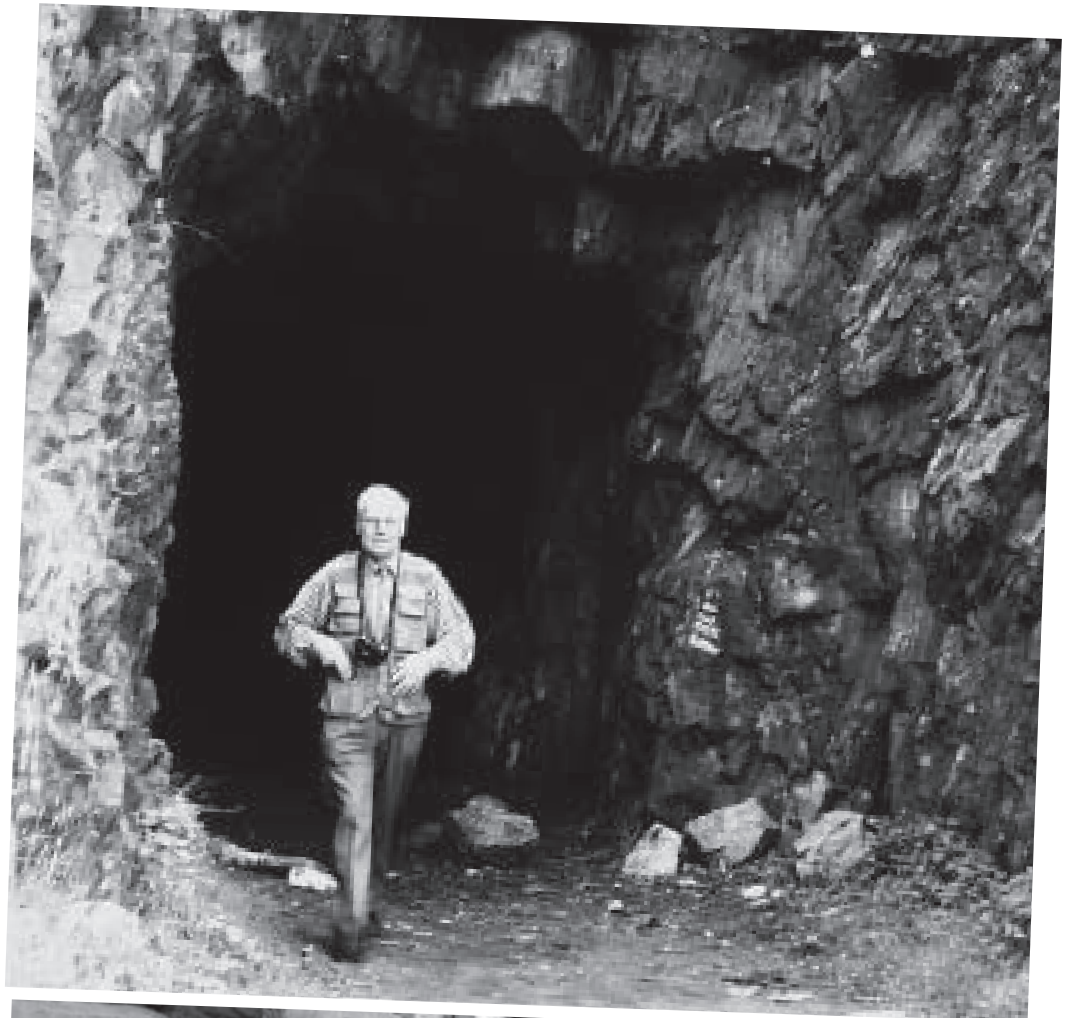
Wikipedia: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Sandarmoh>

Teksti: Mika Matikainen

Kuva ylhäällä: Karhumäen Kasarmilammella luolan suuaukko kalliossa. Kuva: Mika Matikainen.

Keskellä: Vuokkiniemellä tarkastellaan erikoisia hirsisilvoksia. Kuva: Mika Matikainen.

Alhaalla: Kenttälounaalla Ontajoella. Kuva Juha Ilvonon.

Käynti rajalla oli suurimalle osalle vieraista harvinaista herkkua.

Kyrönmaalaiset Kiteellä

Viime vuoden vierailu kyrönmaalaisilla tapahtui Kuivalaisen kukkulan muistomerkin paljastuksen merkeissä. Kuluvana vuonna retki oli heinäkuun puolivälissä, jolloin bussilastillinen, noin 40 henkilöä, osallistui kapteeni evp. Erkki Hölsön johdolla sotahistorialliseen retkeen, jossa käytiin pohjalaisten sotapolkuja läpi. Retkikunta koostui enimmäkseen isökyröläisistä ja joukosta ylistarolaisia.

Aluksi pidettiin Kuivalaisen muistomerkillä lyhyt kenttähartaus, jonka suoritti Kiteen entinen kirkkoherra, rovasti Sakari Takala. Hän on lähtöisin Ylistarosta. Havuseppeleen muistomerkillä laskivat Martti Hyppönen, Anna-Maija Åby ja Jaakko Pukkinen. Åbyn isä ja Pukkisen isoisä selvisivät Kuivalaisen taisteluista hengissä, Hyppösen isoisä kaatui.

Isökyrön kunnanhallituksen puheenjohtaja Jaakko Pukkinen piti lyhyen puheen. Kiteen kaupungin valtuuston puheenjohtaja Jukka Kankkunen toi Kiteen kaupungin tervehdyksen.

Rajajäsenluutnantti evp. Kalervo Rinne kertoi opastaulun äärellä venäläisten joukkojen ryhmyksestä jatkosodan alussa ja Kuivalaisen kukkulan taisteluista.

Tämän jälkeen siirryttiin bussilla lähemmäksi rajaa. Noin 300 metrin patikoinnin jälkeen olimme rajapaalu III/24 kohdalla, jossa rajakapteeni evp. Timo Päivinen kertoi rajavartioiden historiaa.

Elämyksiä

Käynti rajalla, kosketusetäisyydellä piikkilangasta oli monelle uusi elämys. Elämys oli myös ilma täynnä hyttysiä, niitä oli miljoonia. Kuntotesin ääneen itikoita olevan paljon, se sai pari pohjalaista hymyilemään. Sikäläisellä murteella itikka on lehmä...

Rajalla esiteltiin rajakoiratointaa sekä partioauton ensivaste- ja suojavarustusta. Bussi käväisi vielä Kyrönmaan pataljoonan sodanaikaisella JSP:llä. Mustalammen tienristeyksessä sotakamreeri, rajavartiomestari evp. Olavi Lautamäki selosti 19.Divisioonan muistomerkillä sodan alkupäivien taisteluista, jotka tuottivat erittäin raskaat tappiot pohjalaisdivisioonalle.

Päivän päätteeksi oli Kiteen Rajakillan rantakalaa entisellä rajavartiostasemalla Riihivalkeassa.

Tilaisuudessa pohjalaiset olivat kunniavieraina. Kiteen Ra-

Kuivalaisen muistomerkillä järjestettiin muistotilaisuus.

jakillan puheenjohtaja Kalervo Rinne lausui tervehdyssanat ja hänen jälkeensä everstiluutnantti Hannu Tervo toi Pohjois-Karjalan Rajavartioston tervehdyksen ja piti ajankohtaiskatsauksen.

Entinen Pohjois-Karjalan Rajavartioston komentaja, eversti evp. Martti Kukkonen esitteli uuden Rajakillan lipputankoviirin, joka on kaikkien kiltalaisten ostettavissa. Rovasti Sakari Takala esitti Kiteen seurakunnan tervehdyksen. Tämän jälkeen alettiin maistella rajamies evp. Tuomo Leppäsen keittämää rantakalaa. Se tuntui maistuvan vieraille ja oli monelle uusi elämys.

Palkitsemisia

Pullakahvien jälkeen oli ky-

rönmaalaisen ohjelman vuoro, jossa kapteeni evp. Erkki Hölsö apureineen palkitsi kiteeläisiä yhteistyökumppaneitaan Asemiesmuseon ja Kotiseutuyhdistyksen muistoesineillä. Reijo Kohonen, Olavi Lautamäki, Heikki Pirinen ja Timo Päivinen saivat hevosenkenkäsetin. Oltermannin sauvan omistajiksi pääsivät Kari "Sutki" Sutinen sekä Kalervo Rinne.

Muistolahjat olivat hienoja oivalluksia. Esimerkiksi hevosenkenkäsetti koostui palasta vanhaa ladonseinää ja hevosenkengästä. Setti on kunnianosoitus suomalaisille sotahevosille.

Oltermannin sauvan sisällä on viestikäärö.

Illan kuluessa oli arpajaiset ja musiikkiesityksiä. Ennen hotel-

liin tuloa joukko poikkesi rajan pinnassa eläkeläisraamattujen rakentamassa lasten ekumeenisessa minikirkossa.

Sunnuntaina jumalanpalveluksen jälkeen pohjalaisten sankarivainajien väliaikaisen hautapaikan muistomerkillä opetusneuvos Heikki Pirinen esitelmöi haudan historiasta. Paikalle haudattiin yli 500 pohjalaista.

Sitten alkoi pitkä bussimatka kotiseudulle.

Ensi vuonna kunniakäynnille tulevat laihialaiset ja seuraavana vähäkyröläiset.

Toivotamme pohjalaiset lämpimästi tervetulleiksi!

*Teksti ja kuvat:
Reijo Kohonen*

Vastoja väännettiin Närsäkkälässä

Kiteen reserviläisjärjestöt ja Kiteen Rajakilta urakoivat yhdessä ensi talven vastat Närsäkkälän partiotukikohdan edustussavusaunalle. Rattoisan seurustelun merkeissä 11 miestä teki upeat malliksi kelpaavat kammit eli kaksi vastaa aina yhdessä lenkin sitomana.

Isäntänä toimi rajavartiomestari Esa Juntunen, joka pahoitteli, ettei savusauna ollutkaan talkooväen käytössä. Sen valtaisi muu seurue, sillä oli sattunut joku tietokatko.

Juntunen lupasi, että vahinko otetaan takaisin. Vastanteon jälkeen nautittiin pullakahvit ja Kalervo Rinne esitteli Pohjois-Karjalan Rajakillan uudet kotisivut, joista löytyy myös Kiteen Rajakilta.

Vastanteossa häärivät Olavi Lautamäki (vas.), Väinö Hänninen, Auvo Havukainen, Pertti Varis, Iivari Silvennoinen ja Timo Päivinen.

*Teksti ja kuva:
Reijo Kohonen*

Mitalien jakajina toimivat Arvo Kinnari (vas.) ja Mika Matikainen ja saajina Kauko Raekorpi sekä Viljo Salmelainen. Toimitusjohtaja Ari Karhapää (oik.) todisti tapahtumaa.

Kiteen veteraanit rantakalalla

Kiteen reserviläisjärjestöt ja Kiteen Seudun Osuuspankki järjestivät kesäkuun 4. päivänä perinteisen rantakalan Kitsopissa, pankin rantapaikassa. Tilaisuuteen osallistui kaikkiaan 64 henkilöä.

Ilma oli koleaan sateinen, mutta pirtin suojiin mahtuivat kaikki nauttimaan Kauko Raekorven keittämää rantakalaa.

Toimitusjohtaja Ari Karhapää lausui väen tervetulleeksi muistuttaen, että vietämme Suomen Sotaväen 200-vuotisjuhlaa ja Marskin syntymäpäivää. Hän kiitti veteraaneja vapaasta isänmaasta.

Viihdykettä iltaan toivat Anniina Luukkainen harmonikansoitollaan ja Toivo Tiainen lau-

lullaan. Ohjelmistossa kuultiin muun muassa "Veteraanin iltahuuto".

Kauko Raekorville luovutettiin Vapaaehtoisen Maanpuolustustyön hopeinen ansiomitali ja Viljo Salmelaiselle Sotainvalidien Veljesliiton Pohjois-Karjalan piirin hopeinen ansiomerkki.

Kitsopin tiloissa tämä rantakala jäänee viimeiseksi, sillä kesällä pankki pisti paikan myyntiin.

Ensi kesäksi etsitään sitten korvaava paikka, sillä veteraanien rantakalat tulevat jatkumaan edelleen, jos porukkaa tulee tilaisuuksiin samaan tapaan.

Teksti: Reijo Kohonen
Kuva: Olavi Lautamäki

Vuoden 2007 tangokuningatar Jenna Bågeberg ja Karjalan Sotilassoittokunta sai yleisön viihdyttämään.

Karjalan Sotilassoittokunta Kiteellä

Kesäkuun 6. päivänä oli Karjalan Sotilassoittokunnan 90-vuotisjuhlakiertueen konsertti Kiteellä.

Kiteen torille oli tapahtumaa seuraamaan tullut väkeä torin täydeltä. Nuorisoa oli yllättävän runsaasti, sillä olihan vetonaulana vuoden 2007 tangokuningatar Jenna Bågeberg. Sääkin suosi konserttia, jonka johti musiikkimajuri Petri Junna.

Ohjelmistossa ei kuultu juurikaan perinteistä sotilasmusiikkia vaan svengaavaa viihdettä.

Itseäni hymyilytti kappale "The Nord Memories" -samba, joka itse asiassa on se vanha "Muistoja Pohjolasta". Esitys oli vauhdikas ja

mietinkin, että kuinka olisi alokkaana marssitah-
ti sujunut. Tuskin olisi saapas samban tahdissa
pysynyt.

Kun soittokunnan yhdeksänmiehinen varus-
miesyhtye päästettiin irti, oli meno mainiota ja
nuorisoa hytkyi tahdissa. Konsertti oli mainio ja
yleisö innoissaan. Jokunen vierustoveri siinä
huokaili, että oliko tämä nyt sitten viimeinen
Karjalan Sotilassoittokunnan vierailu Kiteellä.
Voipa hyvinkin olla.

Luultavasti tulevaisuudessa sotilassoittokunnat
tuskin rahtaavat torviaan tänne päin.

Teksti ja kuva: Reijo Kohonen

POLVIJÄRVEN KUNTA

Pohjois-Karjalan ensimmäinen
yrittäjäyyskunta

- Kunnalla hyviä, edullisia omakotitontteja!
- Lisäksi tonttipörssissä yksityisten tarjoamia tontteja.
- Tontit nähtävissä kunnan internet-sivuilla:
www.polvijarvi.fi/Tontit

Soita Polvijärven kuntaan
puh. 04010 46000

AINA EDULLISTA
AINA LAATUA

P
L
U
S
S
A

K MARKET

PIELISHERKKU (JUUKA)
KIRKKOTIE 4

POLVIJÄRVI
JÄÄSKELÄNTIE 2

CITYKUMPU (OUTOKUMPU)
KUMMUNKATU 9

PALVELEMME: ark. klo 7.00-21.00
la klo 7.00-18.00
su klo 12.00-18.00

Valukumpu Oy
- RUISKUVALUA VUODESTA 1979 -

LOUNAS - KAHVILA
tanakkalan Laverna

Polvijärventie 14
83700 Polvijärvi
puh/fax 013 6200040

Avoinna ma-pe 6.30-17.00
la 10.00-18.00
su SULJETTU
(Avoinna tilauksesta)

tuoretta ja hyvää kahvia
makeita kahvileipiä
täytettyjä sämpylöitä
lounas arkisin noutopöydästä 10-14
pizzoja
hampurilaisia
a la carte lista
pitopalvelua
B-oikeudet
savuton tila
TERVETULOAA

PENTIN PAINO

Kalattomantie 72, 83500 OUTOKUMPU, Puh. 013-554 050, GSM 0500-372 988

OKUN PUTKITYÖ OY

Karjalankatu 3 Outokumpu Puh. 013 - 550 141, 550 142

**OUTOKUNNAN
ENERGIA**

HUOM!

Muistathan syyskokoukset!

24.10. Reserviläispiirin syyskokous
25.10. Reserviupseeripiirin syyskokous
Itä-Suomen Liikuntaopistolla Joensuussa
alkaen kello 18.
Kokouskahvit molempina iltoina kello 17.30.
TERVETULOA!

APR-Rakennustyö Oy

- vahva rakentaja Suomessa

Kyykerinkatu 34
83500 Outokumpu
puh. 0400 895 560

Polvijärven
**SÄÄSTÖPUOTI
ARJUSKA**

POLVIJÄRVENTIE 12-14 • Puh. 013 632 385
PALVELEMME: MA-PE 9-17.00, LA 9-14.00

Jalkojesi parhaaksi

Pirjoska

www.pirjoska.fi
puh 050 492 3187

**FYSIKAALINEN HOITOLAITOS
KUNTOASEMA**

Metsätalo, 83700 POLVIJÄRVI
Puh. 013-631 646

RAVINTOLA

Mutakatti
83700 Polvijärvi Puh. (013) 631 311
www.mutakatti.fi

R kioski

LEENA PIIROINEN

Polvijärventie 14
83700 Polvijärvi
Puh. (013) 631027

Kelloliike Honkanen

Kummunkatu 5
83500, Outokumpu
013 550 150

Kauneushoitola
Ihana

Kauppakatu 4,
Outokumpu
p. 050-5266162

Iloimantsin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra Ioannis Lampropoulos siunasi Taistelijan Talon tykkikatoksen käyttöön. Toimituksessa avusti katoksen rakennusurakoitsija ja kirkko-kuorolainen Veli Jeskanen (oik.). Tilaisuuteen osallistui myös ilomantsilaisia sotaveteraaneja ja veteraanijärjestöjen toimijoita.

Tykkikatoksen juhlalliset avajaiset

Taistelijan Talolla on nyt Suomen toiseksi monipuolisin kokoelma tykkejä.

Iloimantsin Hattuvaaran Taistelijan Talolla vietettiin elokuun päätteeksi juhlapäivää. Tykkikatoksen oli valmistunut ja 12 tykkiä oli päässyt suojaan säiden armoilta. Rakennuksen avajaisiin osallistui noin 40 kutsuvierasta, joukossa myös ilomantsilaisia sotaveteraaneja. Tykkikatoksen siunasi käyttöönsä ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra **Ioannis Lampropoulos**.

- Nyt herää kysymys, siunaako kirkko tykkejä? Kirkko siunaa ihmisten tekemää työtä, isä Ioannis totesi.

Sotamuseolta oli saatu kuin avajaislahjaksi kolme tykkiä.

- Tulevaisuudessa tykkejä tulee mahdollisesti lisääkin. Kaikki Taistelijan Talolle sijoitetut tykkimallit ovat sellaisia, joita on saatu sotasaaliiksi tai joita on ollut Ryhmä Raappanan käytössä nimenomaan Iloimantsin taisteluissa, puhui Sotamuseon johtaja Harri Huusko.

Sotamuseossa pidetään hyvänä asiana, että paikalliset toimijat voivat osaltaan ylläpitää maamme sotahistorian kunniakkaita perinteitä.

- Näen myös tärkeänä, että puhuttaessa vaikkapa kesän 1944 taisteluista huomataan, että on paljon muitakin tärkeitä taisteluja kuin julkisuudessa ehkä eniten esiintyvät paikannimet.

Sotamuseon johtajan mukaan Iloimantsin taistelut olivat vihollisen viimeinen suuri ponnistus suomalaisten puolustuksen murtamiseksi, mutta yritykseksi se onneksi jäi.

- Kiitos taitavan mottimestarin kenraali Raappanan - ja hänen joukkojensa - kahden divisioonan tie Suomeen katkesi näille vaaroille. Tiettävästi Iloimantsin taistelujen jälkeen Neuvostoliitto ei enää vaatinut Suomelta ehdotonta antautumista ja aseleponeuvotteluihin voitiin lähteä huomattavasti paremmista asemista, Huusko puhui.

Arvokas lisä

Tervehdyspuheessaan Iloimantsin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Hannu Hoskonen totesi, että tykkikatoksen ja uudet tykit ovat Taistelijan Talolle todella arvokas lisä.

- Meitä aina syytetään vaatimattomuudesta, mutta nyt uskaltaa sanoa, että tässä on Suomen toiseksi suurin tykkimuseo. Ja se on aivan uskomattoman hieno juttu. Myös valtion tuen saaminen Iloimantsin museotoimintaan olisi tärkeää.

Hoskonen kertoi, että uusi sotahistoriahanke on lähtenyt liikkeelle. Yksi merkkipaalu hankkeessa on vuosi 2014, jolloin Iloimantsin taisteluista tulee kuluneeksi 70 vuotta.

- Hankkeeseen on esimerkiksi vetäjä ja ohjausryhmä jo valittu. Sitten aletaan kerätä sotahistoriaa talteen. Se on tehtävä nyt, sillä sotaveteraaneja siirtyy divisioonalliseen viimeiseen iltahuutoon joka vuosi.

Hoskonen mukaan sotahistoriahankkeeseen sisältyy taiste-

lupaikkojen erilaisten tietojen tallentaminen, ja saattaminen ne sellaiseen muotoon, että ne ovat nykyisillä

informaatiovälineillä, esimerkiksi kännyköillä kuunneltavissa aidoilla taistelupaikoilla.

- Hankkeeseen liittyy tiettyjä näyttelmätuotantoja tulevia aikoja varten. Mutta tiedon kerääminen talteen on tärkeää. Veteraanipolvella on vielä runsaasti tietoa.

Hoskonen toteaa, että sotahistoria liittyy Iloimantsiin aivan olennaisena osana.

- Olemme ainoa paikkakunta Suomessa, jossa on toisen maailmansodan aikaisia taistelupaikoja sekä talvi- että jatkosodan ajalta. Aika on nykyin hankala, mutta periksi ei anneta. Eivät antaneet veteraanit, eikä anneta mekään, hän muistuttaa.

Tykistöstä Iloimantsin taisteluissa

Taistelijan Talon tykkikatoksen on 30 metrin pituinen ja leveimmillään rakennuksella on mittaa hieman yli 9 metriä. Korkeus on hieman yli kolme metriä. Katoksen rakennussuunnittelun on tehnyt Joensuun Juva Oy:n Ali Mäkinen, ja rakennusvalvonnasta on vastannut Rauno Ratilainen.

- Suunnittelu ja valvonta on tehty talkootyönä, kertoi hankkeestaava ja Iloimantsin sotahistoriallisen työryhmän jäsen Otso Nygrén.

Hän luennoi tilaisuudessa tykkistöstä Iloimantsin taisteluissa. Talvisodassa suomalaisilla oli kalustoa ja ammuksia vähän.

- Lisäksi esimerkiksi ranskalaisvalmisteinen 76 millimetrin kanuuna oli hyvin epäluotettava toiminnaltaan. Mutta Boforsin panssarintorjuntakanuunalla tuhottiin 12 panssarivaunua, Nygrén kertoi.

Neuvostoliittolaiset linnoittivat talvisodan jälkeen rajan pintaa ahkerasti.

- Siellä oli runsaasti betoni-bunkkereita ja laajoja miinakenttiä.

Pohjoismaiden historian suurimmassa taistelussa Tali-Ihantalassa suomalainen kenttätykkistö ampui kahdessa viikossa noin 120 000 laukausta.

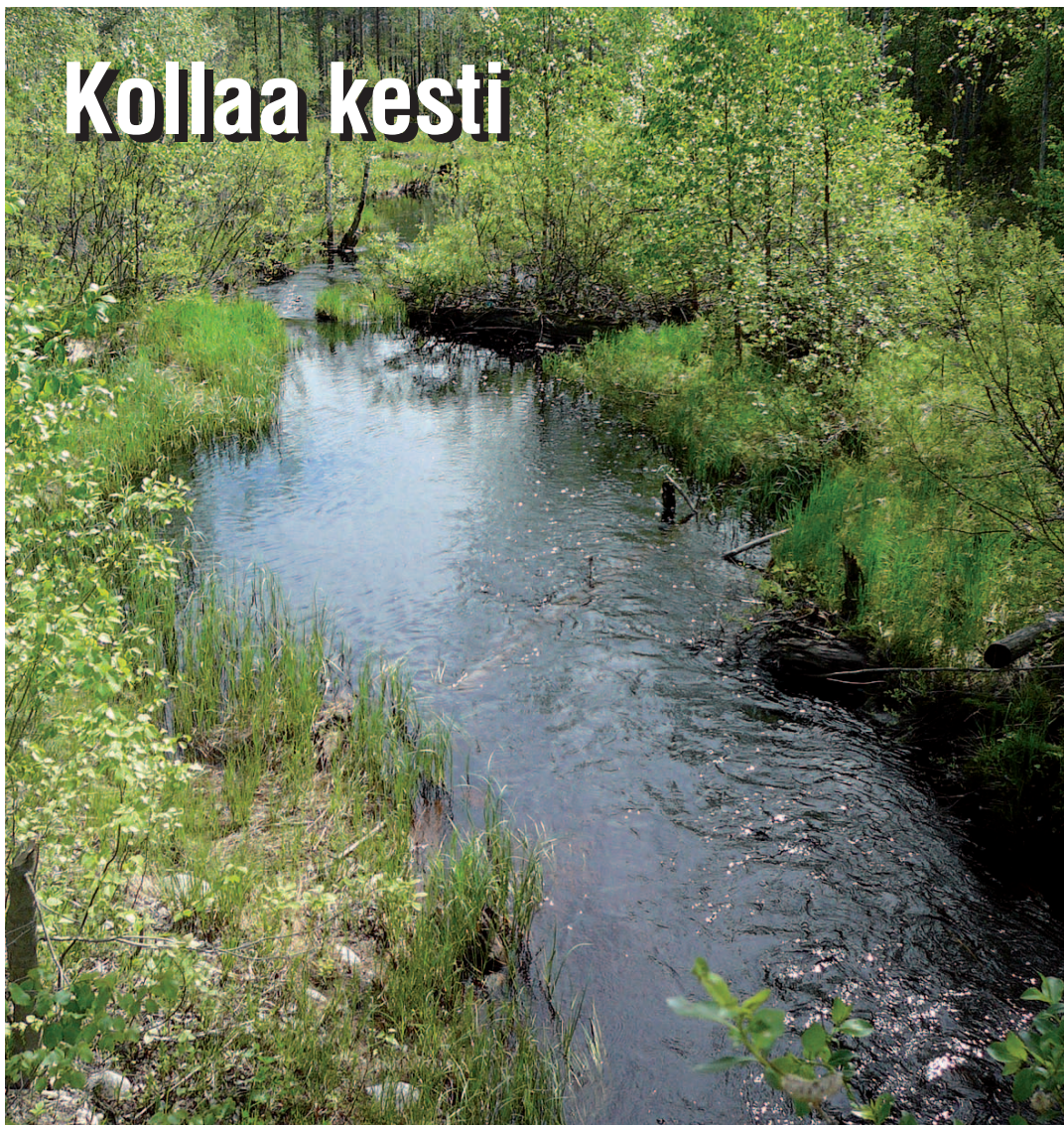
- Ryhmä Raappanan osastot ampui Iloimantsin taisteluissa 27.7. - 10.8.1944 yhteensä noin 36 000 laukausta, Otso Nygrén kertoi.

Tykkikatoksen avajaisissa puhui Sotamuseon johtaja Harri Huusko.

Teksti ja kuvat:
Armas Härkönen

Kollaa kesti

Kuuluu Kollaanjoki on varsin vaatimaton vesistö.

Puolustusvoimien lippujuhlaa vietettiin Marsalkka Mannerheimin syntymäpäivänä 4.6.2012. Minulla oli ilo ja kunnia olla kutsuttuna paikalla Kontiorannan sotilaskodissa järjestetyssä tilaisuudessa, jossa palkittiin ja ylennettiin ansioituneita reserviläisiä. Tilaisuuden puheet pidettiin sotilaskodin länsipäädyssä, seinustalla, jota koristavat muun muassa Mannerheim-ristin ritarien kuvat ja Kollaa kesti -taulu. Tätä kunnioitusta herättävää taustaa vasten piti puheensa myös everstiluutnantti Jouni Mattila. Kuunnellessani Mattilan puhetta Puolustusvoimien tämän hetkisestä tilanteesta, kiinnittyi katseeni toistuvasti taustalla näkyneeseen mustavalkoiseen tauluun Kollaajan maisemasta. ”Kollaa kesti – elkkää antako tulen sammua”.

Mikä mahtoikaan olla Suomen ja sen armeijan taloustilanne silloin, kun itsenäisyytemme kohtalo ratkottiin Kollaalla ja muualla itärajallemme? Samoihin ajatuksiin palasin vielä kotiin lähtiessäni, kulkiessani Lehväläihon T-34:n ja Kollaajan Vasaman ohii. Mikähän näiden muistomerkkien kohtalo on, kun varuskunta poistuu Kontiorannasta?

Suuntana Kollaa

Olen vuosien saatossa lukenut paljon maamme historiaa, ja etenkin sotahistoriaa käsitteleviä kirjoja. Siten myös esimerkiksi Palolammen ja Heiskasen kirjat Kollaalta ovat tulleet tutuiksi. Suomen puolella olevilla taistelupaikoillakin on tullut käytyä, mutta rajan taakse jääneet paikat ovat pääosin itselleni näkemättömiä. Tätä taustaa nähden on helppo arvata, että kun eläkkeelle päässyt äitini ehdotti käyntiä Kollaalla, lähdin mukisematta matkaan. Tämä päiväretki toteutettiin 6.6.2012, joten Kontiorannassa syntyneet ajatuksen olivat vielä tuoreina mielessä.

Maantie Niiralasta Koirinojalle on tuttu aiemmilta matkoilta, mutta Suojärvelle menevä tie olikin uutta nähtävää. Laatokan rantamaiden rehevyys muuttui nopeasti havuvaltaiseksi korpimaaksi. Koko 60 kilometrin matkalla Kitelästä Loimolaan, en huomannut kuin kolme taloa, niistäkin ainakin kaksi autiona. Pari pientä jokea ja Uuksujärven kauniit rannat piristivät matkaa. Jos joku haluaa nähdä miltä Karjalassa näytti 1930-luvulla, kannattaa käydä Loimolan kylässä. Harmaiden hirsitalojen

väleissä kasvoi rehevät kotipuu-tarhat, täynnä perunaa ja muuta ruokakasvia. Loimolasta on vielä kymmenen kilometriä Kollaalle.

Joki olikin puro

Jos en olisi seurannut karttaa tarkasti, olisi kuuluu Kollaanjoki jäänyt huomaamatta. Tiesin kyllä kirjojen pohjalta, että kyseessä on varsin vaatimaton joki, mutta silti Kollaa yllätti. Itse en kutsuisi Kollaata jokeksi, ennemminkin puroksi. Mukana ollut kahdeksanvuotias poikani olisi halutessaan voinut hypätä purosta yli.

Puron rantakivellä istuessani ihmettelin sitä, mikä ihme sai Puna-armeijan 56. divisioonan vastustamattoman etenemisen pysähtymään puroon, joka ei ole maastoeste edes pikkupojalle. Soinen pikkupuro, joka kovilla talvipakkasilla jäätyi umpeen, muodostui henkiseksi linjaksi, jonka oikeasti rakensivat puron takana odottaneet miehet: tähän asti, mutta ei pidemmälle. Miesten järkkymätön tahto puolusti tärkeiksi koettuja arvoja; koteja, uskontoa ja isänmaata.

Mikä on muuttunut talvisodan jälkeen? Mitkä arvot ovat nykyihmiselle tärkeitä? Kodilla lienee vieläkin se sama merkitys kuin ennen. Valitettavasti uskonto, tai ainakin sen näkyvät muodot, ovat jääneet arjen ulkopuolelle. Entä isänmaata ja sen puolustaminen, onko se menettänyt merkityksensä?

Mitä sanomme me, Kollaajan miesten lapset ja lapsenlapset? Talvella 1939–40 kyse ei ollut Puolustusvoimien budjetista tai varuskuntien sijainnista, vaan ihmisten tahdosta. Tuota samaa isoisemme osoittamaa tahtoa toivon löytyvän myös meiltä, nykypolven maanpuolustajilta.

”Kollaa kesti”, annammeko tulen sammua?

Teksti ja kuvat:
Jarkko Riikonen, Joensuu

Kollaa kesti.

Jos olet kiinnostunut **GOLFISTA** Ota yhteyttä 0500-613 015
aimo.laasonen@opaasi.fi

Okun Autolähetä Oy Karjalankatu 1
Otokumpu
okun.autolahetti@telemail.fi
Lokakaivojen tyhjennys
24 h loka-auto p. 050 406 7800
Muut nosto/kuljetuspalvelut
040 5211 623 /Marko · 0400 868 736 / Ari

Turvallinen metsän ammattilainen välittää.
KARJALAN METSÄTILAT LKV
Kuurnankatu 3 b, 80100 Joensuu
Puh. 0400 245317
www.metsatilat.fi

OUTOKUMMUN
Osuuspankki

Itä-Suomen metsätoimistot
Kokenut metsäosaaja
Puh. 0500-913574
www.itasuomenmetsatoimistot.fi

DOMOTOP
SUOJAKATOS ILMALÄMPÖPUMPULLE
DOMOTOP-SUOJAKATOKSELLA
SUOJAAT ILMALÄMPÖPUMPUN NIIN
SATEELTA KUIN KATSEELTA
www.hyvarpuu.fi
Hyvärpuu 040 547 2552

MAAN-RAKENNUS-TYÖT
IHERRAKENNE J. TURUNEN OY
Puh. 0500 172 635
www.viherrakenneoy.fi
JÄTEVESI-JÄRJESTELMÄT

PUUKEIDAS
www.puukeidas.fi

OUTOKUMPUHALLI

Puh. 0500 613 015. Tapahtumat löydät osoitteesta:
www.opaasi.fi/outokumpuhalli.
 E-mail: outokumpuhalli@opaasi.fi

Outotec

Outotec Turula Oy

**Palveleva
 Outokummun
 APTEEKKI**

Polvijärven Apteekki

Haavikontie 2 A 4, POLVIJÄRVI
 Puh. (013) 631 081, fax (013) 631 775
www.polvijarvenapteekki.net

OUTOKUMMUN seutu

**OUTOKUMMUN
 METALLI**
 MUKANA RESERVISSÄ

**PARTURILIIKE
 J. VENEJÄRVI**
 Kummunkatu 18, 83500 Outokumpu
 puh. (013) 561 236

kesport urheilu & kodinkoneet
KONTKANEN
 ASEMAKATU 4, OUTOKUMPU, PUH. 550 154

AGRI MARKET

Polvijärventie 19, Outokumpu

MPK TURVALLISUUTTA YHDESSÄ.

LOKAKUU

5.-7.10.	Viestiliikenneharjoitus	Pohjois-Karjala
6.-7.10.	KOTU:n koulutusvuoden 2013 suunnittelu	Kontioranta
19.-20.10.	Johtamisen perusteet	Kontioranta
26.-27.10.	Kouluttamisen perusteet	Kontioranta
27.10.	Valtakunnalliset KOTU-päivät	Kontioranta
lokakuu	B-ajolupakoulutus	Kontioranta

MARRASKUU

10.11.	Perustamisen perusteet	Kontioranta
25.11.	Valtakunnallinen maanpuolustusjuhla	Carelia-Sali Joensuu

Tarkemmat tiedot kursseista MPK:n sivuilla: www.mpk.fi/koulutuskalenteri -> valitse Savo-Karjalan alta Pohjois-Karjala. Ilmoittautuminen kursseille vaatii rekisteröitymisen. Ohjeet tästä löytyvät sivuilta.

Yhteystiedot:

Pohjois-Karjalan KOTU-yksikkö
 Käyntiosoite Kollaantie 1 as 4
 Postiosoite PL 5, 80791 Kontioranta
 Sähköposti pohjois-karjala [at] mpk.fi
KOTU-yksikön päällikkö Ahti Korhonen
 Puhelin 040 565 5578
 Sähköposti ahti.korhonen [at] mpk.fi
Koulutuspäällikkö Timo Tolvanen
 Puhelin 050 521 5363
 Sähköposti timo.tolvanen [at] mpk.fi
Koulutuspäällikkö Ari Hevonkoski
 Puhelin 050 342 0075
 Sähköposti ari.hevonkoski [at] mpk.fi

RIVI-ILMOITUKSET

TAKSI MATTI TERVO, 83700 Polvijärvi Kanava, p. 0400 292 637.

**MAISTUVA LOUNAS-
 + SALAATTIPÖYTÄ**
 ma-pe klo 10.00-14.00
 alk. 5 €.
 P.S. Teethän pikkujoulu-
 varaukset ajoissa!
 Tervetuloa!

Polvijärventie 12-14
 83700 Polvijärvi
 Puh. 013-554525 tai
 050 5427785

**Maansiirto
 Eero ja Tapio
 Kontkanen Ky**

Kalattomantie 73, 83500 Outokumpu
 p. 013-550965, 0500 373610
www.kontkanen.fi

KONE JA TARVIKE
MIKA LEPPÄNEN OY ma-pe 9-17
 la 9-13

Kuurnankatu 2, 80100 JOENSUU puh. (013) 552 559
 Kummunkatu 16, 83500 OUTOKUMPU puh. (013) 552 569
 Polvijärventie 9, 83700 POLVIJÄRVI puh. (013) 631 469
www.konejatarvike.com

RAKENUSSUUNNITTELU JA -VALVONTA

TIMO PIETARINEN

83700 POLVIJÄRVI, PALOKANGAS
 PUH. 0500-583 098 timo.pietarinen@telemail.fi

• Pientalo- ja saneeraussuunnitelmat
 sekä niihin kuuluvat valvontatehtävät

**Muista
 mainiot
 nettisivumme
 WWW.
 pkreservi.fi**

POLVIJÄRVEN SÄHKÖ

- Asennukset
 - Sähkötarvikemyynti
 - Suunnitelmat

Kallioniementie 4
 83700 Polvijärvi

p. 050 3731 708

WOOD MOON Jyrki Repo

- Huonekaluentisointi
 - Artesaani, puusepäntuotteet

MARTONVAARA
 Puh. 0400-254 938
www.woodmoon.fi

Palttina

Kauppakatu 6, Outokumpu puh. 013 564 211
 Avoinna ma-pe klo 9-17, la klo 9-13
www.palttina.com

Viron reserviupseeriliitto EROK täytti 15 vuotta

Veljeskansa Viron uudelleenitsemäntymisen myötä 1991 mahdollistui myös reserviupseerien toiminta pitkän tauon jälkeen. Neuvostoaikana virolaiset joutuivat yleensä suorittamaan kaksivuotisen asepalveluksen kaukana kotoa, jopa Tyynenmeren rannikolla ja virolaisia ei juuri sotilasuralle hyväksytty – ei myöskään reserviupseereiksi.

Itsenäistymisen myötä tilanne muuttui nopeasti ja upseereita alettiin kouluttaa esimerkiksi Suomessa. Viro valitsi NATO-jäsenyyden ja nuoret upseerit alkoivat saada koulutusta muun muassa Yhdysvalloissa.

Juhannuksena 2012 EROK juhli viisitoistavuotista taivalta Pärnussa. Sain olla mukana juhlistuksissa Pohjois-Karja-

lan reserviupseeripiirin edustajana. Tallinna on Helsingistä vain puolen tunnin lennon päässä ja lentäminen on nykyisillä hinnoilla todella kilpailukykyinen vaihtoehto laivalle, jos perillä ei ole tarvetta omalle autolle. Vanha tuttava, EROK:n Suomen yhteysupseeri merivoimien luutnantti Kuno Peek oli Tallinnan lentokentällä vastassa. Puolentoista tunnin ajomatkan jälkeen olimme perillä Torin kirkossa ja samantien alkoivat juhllisuuspuheineen ja seppeleenlaskuineen. Tilaisuudessa oli läsnä myös Yhdysvaltain Viron suurlähettiläs.

Maan johto mukana

Iltapäiväksi siirryimme Pärnun

kaupungintalolle vastaanottotilaisuuteen, jossa tervehdyksensä esittivät muun muassa Viron puolustusvoimien komentaja kenraali Riho Terras, Viron puolustusministeri Urmas Reinsalu sekä Viron riigikogun (eduskunnan) puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Mati Raidma. Puheissa kuului syvä kunnioitus ja luottamus Viron reserviupseerien panokseen pienen maan puolustusratkaisuissa. Vuorollani pääsin luovuttamaan Pohjois-Karjalan reserviupseeripiirin ja Karjalan Poikien Killan tervehdykset juhlivalle liitolle.

Iltajuhlaan siirryimme Pärnun Endla Teatteriin, josta lähetettiin suorana lähetyksenä Viron suosituimpien artistien konsertti rauhanturvaoperaatioissa kaatuneiden sotilaiden lasten koulutusrahaston hyväksi. Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan myös Viron presidentti Toomas Hendrik Ilves puolisoineen.

Seuraavana aamuna sain seurata saman teatterin parvekkeelta Viron puolustusvoimien paraattia näyttävine soitujen sytyttämisineen – presidentti antoi tulen soituihin, jotka lähtivät reserviläisten mukana Viron maakuntiin.

Ohessa kaksi linkkiä virolaisiin lehtiin liittyen ko. tapahtumiin.

• <http://www.parnupostimees.ee/886196/reservohvitseridekogu-tahistas-panus-aastapeva/>

• <http://www.parnupostimees.ee/885724/galerii-voidupuhaparaad-panus/>

Teksti ja kuva:
Arto Juntunen

Viron, Yhdysvaltojen ja Suomen liput liehuivat Torin kirkolla.

Kaikki pankki- ja vakuutuspalvelut saman katon alta!

Kun keskität asiointisi meille, voit maksaa kertyneillä OP-bonuksilla vaikka Pohjolan vakuutusmaksuja. Varaa aika numerosta 010 256 4201.

Puhelut OP-Pohjola-ryhmän 010-numeroihin maksavat kaikkialta Suomesta soittaessa lankapuhelimesta 0,0828e/puhelu + 0,0595e/min matkapuhelimesta 0,0828e/puhelu + 0,1704e/min

Yhdessä hyvä tulee.

JOENSUUN SEUDUN
Osuuspankki

KOSKIPIRTTI
KOHTAUSPAIKKA POLVIJÄRVellä

- mökki- ja aamiaismajoitus
- ruokapalvelut
- perhejuhlat ja kokoukset
- koulutustilaisuudet
- muistotilaisuudet
- kotileivonnaisia

Pitopalvelua parhaimmillaan!
Tervetuloa!

Avoinna tilauksesta
Puh. 0440 800 021

KOSKIPIRTIN HAUTAUSTOIMISTO

- arkut - kuljetukset
- kukkasidonta
- lehti-ilmoitukset - hautakivet

Puh. 0500 279 540

- Tietokone - myynti - huolto
- Lämpöpumput
- 3G antennit

www.pekankone.com
PEKAN KONE JA TV KY
83700 Polvijärvi
p. 569 665

TOIMINTAKALENTERI

SYYSKUU

31.9. RU- ja RES- piirimitaliesitykset Piiritoimisto

LOKAKUU

3.10. RU/RES –työvaliokuntien kokous Korsu
4.10. 270 vrk palveluiden kotiutus P-KR/PKARPR
24.10. RES-piirin syyskokous Joensuu
25.10. RU-piirin syyskokous Joensuu

MARRASKUU

11.11. Karjalan Pojat 4/2012 aineistopäivä
Ilmoitushankinta: Valtimo, Nurmes, Juuka, Lieksa, Vieki. Päätoimittaja

JOULUKUU

1.12. RU -liiton huomionsoitusesitykset Piiritoimisto
1.12. RES -liiton ritarikuntien huomionsoitusesitykset piiriin Piiritoimisto
5.12. Marskin malja –tilaisuus Joensuu
6.12. Itsenäisyyspäivä
12.12. Karjalan Pojat 4/2012 ilmestyy
19.12. Joulutulet Pohjois-Karjala
31.12. Prosenttiammunta päättyy Yhdistykset

KARJALAN POJAT

4/2012 ilmestyy 12.12.

Aineisto päätoimittajalle viimeistään 11.11.2012.

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
Puh. 050 3600 256
armas.a.harkonen@gmail.com

1/2013 ilmestyy 13.3.

Aineisto päätoimittajalle 10.2. mennessä

RAUTANET LIPERI

Timon Rautakauppa Oy, Varolantie 6, Liperi, p. 010 6171 600
Palvelemme ark. 8-17, la 9-13, konttori@timonrautakauppa.fi

TARJOUKSET / TILAUKSET
timo.turpeinen@timonrautakauppa.fi
p. 010 6171 600

MANTSIN RAUTA-SPORT LAATIKAINEN

Aseita ja suksia asevelihintaan!

Käytettyjä vaihtoaseita varastossa. Kysy tarjousta aseista, kiikareista, erikoisista patruunakaliibereista ym. tarvikkeista! HUOM! Meiltä myös rakennustarvikkeet!

Vauhti Speed Oy:n rullasukset
SUKSI TARJOUS: Fischerin pitopohjauutus Lisää tarjouksia sivustolla
vaihto-oikeudella alk. 169 euroa. www.mantsinrautasport.fi
Mantsin Rauta-Sport Laatikainen
Kalevalantie 6, 82900 Ilomantsi, puh. 0500 200382

KARJALAN POJAT

POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISLEHTI

Päätoimittaja

Osoite:
Puhelin ja s-posti:

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Piiritoimisto ja toiminnanjohtaja

Ari Eskelinen

Kiikarikatu 7 A 80160 Joensuu
0400 539 875
ari.eskelinen@luukku.com

Kotisivut:

www.pkreservi.fi

Sivunvalmistus:

LiperLaser Oy, Liperi

Painotyö:

Lehtisepät Oy, Pieksämäki

Karjalan pojat -lehden toimituskunta

RU Juha Rytönen, puheenjohtaja
Tarmo Nenonen
RES Timo Mononen
Pauli Turunen
MPK Ahti Korhonen
Päätoimittaja Armas Härkönen
Nettilehti Hannu Härkönen
Toiminnanjohtaja Ari Eskelinen

Karjalan Pojat kiittää kaikkia tukijoitaan!

WWW.AAMUUSVA.FI

Aamu-Usvan
Riistatila

TIMO MONONEN
+358 407194105
TIMO@AAMUUSVA.FI

ORIGINAL WILDBEAR
NORTH KARELIA

ROTUPUHDASTA VILLISIKAA
POHJOIS-KARJALASTA

Karelia
Suomen
Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalan Terveystieteiden tutkimuskeskus

SPORT TO THE PEOPLE

INTERSPORT

ERÄ-URHEILU

Kauppakatu 18 • Puh. (013) 227 211 • Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15

JOENSUU

Silta- ja Kauppakadun kulmassa • Puh. (013) 120 520
Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15

Maanpuolustuskoulu

Savo-Karjalan Maanpuolustuspiiri

ISLO

ITÄ-SUOMEN LIIKUNTAOPISTO

Kalevankatu 8, 80100 Joensuu

**Pohjois-Karjalan
Pelastuslaitos**

A-Kuivaus Oy

Kosteuskartoitukset Rakenteiden kuivaukset
Lämpökuvaukset

Lylykoskentie 17 80130 JOENSUU
puh. (013) 871 023 fax. (013) 871 024
terho.hirvonen@a-kuivaus.fi

Terho Hirvonen Puh. 0400 203 385
Vesa Sormunen Puh. 0400 498 162
Jari Naumanen Puh.0400 488 177
Marko Eronen Puh. 0400 849 330

JOKIKONE

Teollisuuskatu 24, 80100 JOENSUU p.010 3878 100
www.jokikone.fi

POP Pankki

Osuuspankki Poppia

**BROMAN
Group**

JUKOLAN OSUUSKAUPPA

Porokylänkatu 18, 75530 NURMES • puh. 010 763 7500 • www.s-kanava.fi/jukola

Sinua varten

S-Etukortti

Bonusta jopa 5%
S-kortilla maksaessasi
myös maksutapaetua.

www.s-kanava.fi

010-numeroihin soittaminen maksaa 8,28 snt/puh. + 11,99 snt/min

Porokylän

POROKYLÄN LEIPOMO OY

**KIKKK
CITYMARKET**

8-21 KAUPPAKATU 8-18
www.citymarket.fi

**Karjalaisen
Kulttuurin
Edistämissäätiö**

S-Etukortti
S-Förmlänkortti

4318 7001 2845 6789

MEIKÄLÄINEN MAIJA
PKO 0649 123456

Asiakaomistajuus kannattaa
Klikkaa ja liity: www.pko.fi

PKO

SUOMALAINEN
PALVELU

EKO-AIMS

www.eko-aims.com

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**

www.kontiolahti.fi

PKS KotiVihreä

Valitse, niin muut eivät valitse puolestasi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

PL 141, 80101 Joensuu puh. (013) 2663 311

LEHTOSEN LIIKENNE OY

TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 010 2922 450

Maakunnan rakentaja
vuodesta 1984

**Rakennustoimisto
EERO REIJONEN OY**

PL 1 83101 LIPERI, Puh. (013) 651 905

JOUSTAVAA OSAAMISTA!

Tämänkin lehden sivunvalmistus.

Puh. (013) 010 6666 086, 0500 577 173

**LIPER
LASER**

ilomantsi

K SUPERMARKET

Tavallista parempi Ruokakauppa

EVÄSKONTTI Niinivaarantie 74,
p. 050 432 6727

**Keskitä!
Saat etuja.**

Yhdessä hyvä tulee.

Pohjois-Karjalan
Osuuspankit